

SVEIKINAME XIV LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS RENGĖJUS, ŠOKĖJUS IR ŽIŪROVUS!

„Jeigu turime internetinius žemėlapius, atspindinčius pasaulinę pajamų nelygybę, kodėl neturėti žemėlapių, kuriame būtų parodyta lyčių nelygybė“, – klausė Lietuvos vadovė Moterų pasaulio vadovių renginyje, Rio de Žaneire, birželio 21 d. Nuotraukoje Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė.

Dž. Barysaitės nuotr.

PRIIMTAS ATOMINĖS ELEKTRINĖS ĮSTATYMAS

Birželio 21 d. Lietuvos Seimas nubalsavo dėl Atominės elektrinės įstatymo pakeitimų, kurie reikalingi Visagino atominės elektrinės statyboms, bei koncesijos sutarties su strateginiu investuotoju Japonijos korporacija „Hitachi“. Dėl vieno iš svarbiausių strateginių įstatymų pakeitimų priėmimo buvo balsuojama vardiniu balsavimu (pasirašant ant lapo bei gaunant balsavimo korteles; paskutinį kartą tokiu būdu Seime buvo balsuota 1993 m.).

Po pusvalandį trukusio balsavimo Seimo pirmininkė Irena Degutienė paskelbė, kaip balsavo kiekvienas Seimo narys. Iš viso balsavime dalyvavo 74 Seimo nariai. Atominės elektrinės įstatymo pakeitimo klausimu už balsavo 70 Seimo narių, prieš – 2 (Kęstutis Glaveckas, Laimontas Dinius), susilaikė – 2 (Dalia Kuodytė, Arūnė Stirblytė). Atominės elektrinės įstatymo pakeitimai priimti. **Socialdemokratai iš balsavimo pasišalino.**

Balsavime dėl įstatymo dėl koncesijos suteikimo ir Lietuvos Respublikos esminių turtinių įsipareigojimų prisiėmimo Visagino branduolinės (atominės) elektrinės projekte taip pat balsavo 74 Seimo nariai. Už balsavo – 69 nariai, prieš – 2, susilaikė – 3. Vardiniu balsavimu parlamen-

tarai „palaimino“ koncesijos sutartį su strateginiu investuotoju japonų „Hitachi“.

Po balsavimo socialdemokratas Vytenis Andriukaitis pareiškė, kad bus kreipiamasi į Etikos komisiją, ar vardinis balsavimas buvo įvykdytas pagal visus Seimo statuto reikalavimus.

Ministras Pirmininkas Andrius Kubilius pasveikino Seimą pritarus didžiausiam šalies istorijoje energetikos projektui. „Šį Seimo sprendimą vertinu kaip labai išmintingą ir atsakingą. Džiaugiuosi, kad Seime buvo priimti istoriniai sprendimai, atveriantys kelią ir toliau Lietuvoje plėtoti branduolinę energetiką, vystyti Visagino atominės elektrinės projektą ir po gero dešimtmečio ar šiek tiek anksčiau turėti galimybę apsirūpinti pigesne elektros energija, kartu pritraukiant dideles investicijas ir sukuriant daug naujų darbo vietų statybos laikotarpiu.“ – pranešime spaudai teigė Vyriausybės vadovas.

Po abiejų balsavimų iš Seimo balkone susirinkusiųjų atominės elektrinės šalininkų ir oponentų girdėjosi plojimai, susimaišę su nepasitenkinimo šūksniais. Į lemiamą svarstymą dėl VAE statybos Seime susirinko ir grupelė visuomenininkų, norinčių išsakyti savo nuomonę apie atominę ener-

giją. Jaunuoliai su raidėmis ant marškinėlių sudėliojo žodžių junginį „ATOMINEI NE“.

Emocingai Seimo balkone susirinkę visuomenininkai reagavo ir į parlamentarų pasisakymus prieš balsavimą. Vieni teiginius lydėjo plojimai, kitų – pasipiktinimo komentarai.

Seimo pirmininkei Irenai Degutienei netgi teko raminti susirinkusius atominės elektrinės priešininkus ir priminti, kad Seimo posėdis nėra spektaklis.

Prieš galutinį balsavimą konservatorė Vida Marija Čigeriejienė ragino parlamentarų balsuoti teigiamai už įstatymo pakeitimus, teigdama, kad VAE yra puiki galimybė vietiniam verslui, o į šalį bus atvežtos pačios pažangiausios branduolinės technologijos.

Valentinas Mazuronis išreiškė pasipiktinimą, kad dėl šio svarbaus klausimo Seimas sprendžia, neatsiklausus visuomenės nuomonės. Parlamentarui pritarė ir Rima Baškienė, kuri teigė, kad kuo toliau, tuo daugiau kyla klausimų apie VAE projektą, o atsakymų niekas nesulaukia.

Edmundas Pupinis siūlė į projektą žiūrėti globaliai. Pasak jo, projektas Lietuvai atneštų energetinį užtikrinumą, darbo vietas bei investicijas. Julius Veselka priminė, kad jėgainė stovės 60-80 m., jei pavyks pastatyti, o statybų kainos per tą laiką išaugs ir Lietuva gaus tik ekonominę naudą iš projekto.

PRISTATYTAS 1938-1939 M. LIETUVOS DIPLOMATIJOS DOKUMENTŲ RINKINYS

Vilnius, birželio 22 d. (ELTA). Užsienio reikalų ministerijoje pristatytas Čikagoje gyvenančio politikos mokslų profesoriaus Tomo Remeikio sudarytas „Lietuvos užsienio politikos 1938-1939 m. dokumentų rinkinys“ padeda geriau suprasti to meto išorės grėsmes, tarptautinės saugumo sistemos griūtį, Baltijos šalių laviravimą ir likimą, sako užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis.

„Nuoseklūs T. Remeikio darbai, įskaitant ir neseniai išleistą paskutinių prieškarinio metų dokumentų rinkinį, - tai patikima ir iškalbinga mūsų valstybės istorijos atodanga. Ji padės deramai matyti ir įvertinti ano meto totalitarinių režimų agresyvumą, tarptautinės saugumo sistemos griūtį, Baltijos šalių laviravimą, iliuzijas neutraliteto

kelyje, Molotovo-Ribentropo paktą ir tragiškas jo pasekmes mūsų valstybei“, - knygos pristatyme penktadienį teigė ministras.

Pradėjęs nuo Lietuvos užsienio politikos 1939-1940 m. dokumentų, kuriuos 2009 m. išleido Vilniaus universiteto leidykla, T. Remeikis naujame rinkinyje pateikia dokumentus, apimančius ne mažiau įdomių ir svarbų Lietuvos istorijai laikotarpį - 1938-1939 metus. Tai svarbiausios Lietuvos užsienio politikos veikėjų kalbos, susirašinėjimai, pokalbių atmintinės ir kiti aktualiausių to meto klausimus atspindintys dokumentai.

Knygos pristatymą surengė Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institutas kartu su Užsienio reikalų ministerija.

Birželio 19 d. Seimo nariams nubalsavus, kad reikia prašyti Specialiųjų tyrimų tarnybos (STT) antikorpupcinį vertinimą, birželio 20 d. STT pateikė išvadą, kad jokių korpupcijos prevencijos pastabų ar pasiūlymų dėl Atominės elektrinės įstatymo neturi.

Prieš balsavimą konservatorius Kęstutis Masiulis teigė, kad neigiamas balsavimas dėl koncesijos sutarties Lietuvą dešimtmečiams pasmerktų izoliacijai ir priklausomybei nuo užsienio monopolijų diktato. Parlamentaras tikino, kad sutartyje nurodomi partneriai (Lietuva, Latvija, Estija ir „Hitachi“) yra lygiaverčiai.

Valentinas Mazuronis įspėjo, kad koncesijos sutartis primes didžiulius įsipareigojimus. „Tai bus mūsų valstybės, mūsų piliečių vardu priimti įsipareigojimai, net nepažinus ir nežinant jų valios“, - kalbėjo Seimo narys. Pasak jo, koncesijos sutarties sąlygos yra nenaudingos Lietuvai. „Tai tam tikra prasme Lietuvos pardavimo įstatymas“, - teigė V. Mazuronis.

Darbietis Vytautas Gapšys teigė, kad šis koncesijos sutarties įstatymas nėra galutinis. Tiesiog jis reikalingas projektavimo darbams tęsti: „Mes turime judėti į priekį“. Seimo narys teigė, kad koncesijos sutartis nėra visiškai spąstai

Lietuvai. Joje nurodyta, kaip galima pasitraukti iš sutarties. „Ši sutartis – kelio atidarymas projektavimo darbams, o ne galutinis sprendimas“, - įsitikinęs parlamentaras.

Socialdemokratas Vytenis Andriukaitis išreiškė savo neigiamą nuomonę apie sutartį, teikdamas, kad Lietuvai norima įpiršti „rizikingą reaktoriaus tipą“, kuris „niekur daugiau pasaulyje nebus statomas“.

Rokas Žilinskas dar kartą akcentavo, kad reikia nutraukti milijardų litų tekėjimą iš Lietuvos, kurį nulemia elektros ir dujų elektrai gaminti importas.

Tautos prisikėlimo partijos atstovas Saulius Stoma bandė atkalbėti Seimo narius nuo balsavimo „už“ koncesijos sutarties teigdama, kad sėkmingam atominės elektrinės projekto įgyvendinimui reikia skaidrios politinės sistemos, o jis abejoja, ar šis projektas yra skaidrus ir ar yra aiškus verslo planas.

ELTA

Dėmesio skaitytojams. Pranešame, kad „Dirvos“ priešatostoginė laida, Nr. 13, bus išleista birželio 26 d., o poatostoginė laida, Nr. 14, liepos 17 d.

Visiems skaitytojams linkime malonių vasaros atostogų!

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Tėvynės sąjungos – Lietuvos krikščionių demokratų (TS-LKD) būstinėje Vilniaus senamiestyje aptikta pasiklausymo įranga. Konservatoriai ruošiasi kreiptis į teisėsaugą. „Kiek mane informavo, tai buvo nustatyta mūsų posėdžių salėje, būstinėje. Mane tikrai informavo, kad tai kažkokia pasiklausymo aparatūra”, – sakė TS-LKD rinkimų štabo vadovas Raimundas Alekna. Dėl „blakės” TS-LKD kreipsis į teisėsaugą. Specialiųjų tyrimų tarnyba (STT) teigia su šiuo įrenginiu niekaip nesusijusi. Valstybės saugumo departamentas (VSD) incidento kol kas nekomentuoja, teigė VSD atstovas Vytautas Makauskas.

Socialdemokratai paskelbė paliekantys trijų opozicijos frakcijų sudarytą koaliciją, protestuodami prieš „darbiečių” paramą Visagino atominės elektrinės (VAE) projektui. Seimo Lietuvos socialdemokratų partijos (LSDP) frakcija konstatuoja, jog Seimo LSDP frakcijai tenka konstatuoti, jog po birželio 21 d. balsavimo dėl atominės elektrinės projekto, opozicinių partijų pasirašytas korektiško bendradarbiavimo per rinkimų kampaniją susitarimas netenka prasmės. LSDP frakcija skelbia, kad minėtas susitarimas neteko galios. „Tenka apgailestauti, jog išsiskyrė mūsų ir darbiečių požiūris į patį svarbiausią Lietuvai klausimą – naujos atominės elektrinės statybos projektą, kuris, mūsų požiūriu, įklampins Lietuvą į dar didesnes skolas”, – pranešime cituojamas LSDP pirmininkas Algirdas Butkevičius.

Trys opozicinės – Lietuvos socialdemokratų, Darbo bei „Tvarkos ir teisingumo” – partijos gegužės 25 dieną Seime pasirašė susitarimą dėl bendradarbiavimo politinės kampanijos metu ir po Seimo rinkimų sudarant valdančiąją koaliciją. Seimo rinkimai vyks spalio 14 dieną.

Vilniaus miesto 1 apylinkės teismas išnagrinėjo administracinę teisės pažeidimą bei nutarė vilniečiui V. A. už sovietinės simbolikos demonstravimą skirti 500 litų baudą su valstybinio numerio ženklo rėmelių konfiskavimu, praneša sostinės policija. Birželio 1 d. 12 val. Vilniuje, Verkių gatvėje Vilniaus apskrities vyriausiojo policijos

Premjeras Andrius Kubilius sukritikavo teismo sprendimą vadinamojoje Darbo partijos juodosios buhalterijos byloje daryti pertrauką iki rugsėjo. „Aš tikrai negaliu atsakyti, kodėl teisėjai skyrė dviejų mėnesių atostogas ir dviejų mėnesių pertrauką. Čia reiktų klausti teismų. (...) Tikrai nežinau (ar tai normalu, – ELTA), bet tikrai matau, tiesą sakant, net nespėjau pasidomėti, ar tikrai teisėjai turi dviejų mėnesių atostogas pagal įstatymą, bet šioje byloje ir vadinamoje garsioje pedofilijos byloje lygiai analogiškai dviejų mėnesių pertrauka vasarai yra paskelbta”, – interviu „Žinių radijui” sakė premjeras. Vilniaus apygardos teismas birželio 18 d. nutarė, kad prie Darbo partijos bylos sugrįš rugsėjo 7 dieną, primena ELTA. Darbo partijos bylą teismas iš esmės pradėjo nagrinėti pernai. Baudžiamojon atsakomybėn patraukti V. Uspaskichą, kaip tuometį Seimo narį, už įtariamai neskaidriai vykdytą finansų apskaitą Lietuvos parlamentas davė sutikimą dar 2008-aisiais. 2009 m. V. Uspaskichui tapus europarlamentaru jis buvo įgijęs teisinės neliečiamybės statusą, bet po metų Europos Parlamentas jį panaikino. V. Uspaskichas iki šiol jokios kaltės nepripažįsta, kaltinimus vadina politizuotais. Senaties terminas šioje byloje sueina 2014 m.

Viešai platinami gandai apie Lietuvoje grobiamus vaikus neturi pagrindo, tačiau jų platintojai užsiima nusikalstama veikla, už kurią gresia baudžiamoji atsakomybė. Apie tai Lietuvos vidaus reikalų ministrą Artūrą Melianą informavo Policijos generalinis komisaras Saulius Skvernelis. Informuodamas apie situaciją S. Skvernelis patikino, kad šiemet Lietuvoje neužregistruotas nė vienas vaiko pagrobimas – nei didžiuosiuose prekybos centruose, nei kokiose kitose šalies vietose, o žmonių saugumas viešose vietose užtikrinamas.

JAV PASIŪLYS AMNESTIJĄ NELEGALIEMS IMIGRANTAMS

Washington D.C., birželio 18 d. (LRT). Nelegalūs imigrantai, kurie į JAV atvyko būdami vaikai, galės gauti leidimą dirbti užsienyje ir nebus deportuoti, informavo Tėvynės apsaugos departamentas, skelbia BBC.

Pagal naują iniciatyvą 16-30 metų asmenys, kurie JAV gyveno penkerius metus, mokosi ar baigė vidurinę mokyklą, ar priklauso JAV

kariuomenės veteranams bei nėra prasikaltę, bus pasiūlyta amnestija dėl deportacijos. Be kita ko, jie galės kreiptis dėl leidimo dirbti užsienyje.

Tėvynės apsaugos departamento sekretorė Janet Napolitano teigė, kad įstatymai dėl deportacijos buvo sukurti ne tam, kad „aklai būtų vykdomi, neatsižvelgiant į kiekvieno atvejo išskirtines aplinkybes”.

Italijos premjeras Mario Monti, Vokietijos kanclerė Angela Merkel ir Prancūzijos prez. Francois Hollande vėl tarėsi, kaip teikti euro paramą Graikijai, Ispanijai ir Italijai. AP

V. PUTIN SUSIRŪPINĖS DĖL JAV DOLERIO

Los Kabos. Rusijos prezidentas Vladimir Putin birželio 19 d. sakė, kad Europos požiūris į euro zonos skolų krizę jam teikia pasitikėjimo, tačiau jis norįs, kad Didžiojo dvidešimtuko (G20) šalys didesnę dėmesį kreiptų į JAV užsienio skolą.

„Man suteikia pasitikėjimo tai, kaip Europos Komisija, su kuria retai sutariame, ir euro zonos šalys ketina įveikti problemą, su kuriomis susidūrė”, – baigiantis G20 susitikimui sakė V. Putin. Tačiau Rusijos vadovas taip pat pažymėjo,

kad jam trūksta aiškumo dėl JAV dolerio ateities po lapkričio rinkimų. „Jeigu pusę savo atsargų laikome JAV doleriais ir JAV obligacijomis, norėtume žinoti, kas su JAV doleriu bus po JAV prezidento rinkimų”, – sakė V. Putin. „Jų skola siekia 15 trilijonų! – pareiškė Rusijos prezidentas. – Kas bus su pagrindine pasaulio atsargų valiuta? Kam turėtume būti pasiruošę? Tai yra klausimai, kurie turėtų būti G20 dėmesio centre”, – kalbėjo V. Putin.

V. Putin, kuris birželio 18 d. susitiko su JAV prezidentu

Barack Obama, anksčiau sakė, kad JAV yra pasaulio ekonomikos parazitės, kaupiančios milžiniškas skolas. Rusijos prezidentas mano, kad pasaulis turėtų pereiti prie kitų atsargos valiutų ir šis klausimas gali būti svarstomas, kai kitą G20 susitikimą Sankt Peterburge rengs Rusija.

„Norėčiau pabrėžti, kad G20 priima sprendimus, kurie veikia visas pasaulio ekonomikas. Ir G20 neturi teisės atsižvelgti tik į savo nuostatas ir siekius”, – sakė Rusijos vadovas. LRT

JAV IR RUSIJA NESUTARIA DĖL SIRIJOS

Washington, DC. JAV ir Rusija vis dar nesutaria, kaip rasti išeitį iš Sirijoje susiklosčiusios padėties, nors Maskva pripažįsta, kad padėtis rimta ir reikia kuo greičiau išspręsti

Sirijos problemą. Tai birželio 19 d. pareiškė Amerikos prezidentas Barack Obama.

„Rusija ir Kinija pripažįsta, kad padėtis rimta, kad ji neatitinka mūsų siekių ir sirų tautos

G-20 viršūnių pasitarimų metu San Jose Los Kabos vasarvietėje, Meksikoje, JAV ir Rusijos prezidentų pokalbiai buvo labai šalti, nes į B. Obamos klausimą, kodėl Rusija siunčia ginklus Sirijai, V. Putin visiškai neatsakė.

SUSTABDĖ SIRIJAI SRAIGTASPARNIUS PLUKDANTĮ RUSIJOS LAIVĄ

Didžiosios Britanijos vyriausybei nurodžius, kaip manoma, į Siriją raketą ir sraigtasparnius gabenantis Rusijos laivas buvo priverstas nutraukti kelionę, atšaukus jo draudimą, praneša „The Telegraph”.

Didžiosios Britanijos laivų draudimo bendrovė „Standard Club” pranešė nutraukusi visų Rusijos krovinių gabenimo

bendrovės „Femco” laivų draudimus, įskaitant krovinių laivą „Alaed”.

„Standard Club” pranešė, kad jie buvo informuoti, jog „Alaed” gali gabenti ginklus į Siriją. Bendrovė pranešime teigia, kad informavo laivo savininkus, jog „dėl kelionės pobūdžio draudimas automatiškai nebegalioja”.

Britanijos saugumo parei-

siekių. Jos taip pat sutinka su tuo, kad šios problemos sprendimas bus naudingas mums visiems”, – teigė B. Obama po Didžiojo dvidešimtuko viršūnių susitikimo Meksikos mieste Los Kabos.

Jis pažymėjo, kad padėtis Sirijoje buvo viena iš pagrindinių temų jo derybose su Rusijos prezidentu Vladimir Putinu ir Kinijos vadovu Hu Jintao. B. Obama taip pat pažadėjo, kad JAV toliau ieškos išeities iš Sirijoje susiklosčiusios padėties kartu su partneriais ir pateiks savo pasiūlymus artimiausiomis savaitėmis.

„Nematau galimybės pakeisti padėtį, jeigu Bashar al Assad liks valdžioje”, – pabrėžė jis. Pasak B. Obama, Sirijos prezidentas turi pasitraukti.

gūnai patvirtino, kad draudimo bendrovei „Standard Club” pranešė, jog apdraudami laivą, kuriuo gabenami ginklai, jie gali pažeisti sankeijas, kurias Europos Sąjunga (ES) taiko Sirijos režimui.

Didžiosios Britanijos saugumo pareigūnai pranešė, kad šiuo metu laivas „Alaed” yra prie Hebridų salų netoli Škotijos, bet be draudimo laivui gali nelikti kitos išeities, kaip grįžti į uostą.

**LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER**
DIRVA
TEL. (216) 531-8150
FAX (216) 531-8428
E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, Pirmininkas / President
Vytautas Radžius, Redaktorius / Editor

 2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

Gediminas Markevičius, maketavimas
DIRVA (UPS 157-580)

 Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78. Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$1.00. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai gražinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

**REPETICIJA LEMONTE,
SPEKTAKLIS ČIKAGOJE**

Birželio trėmimai giliai įsirėžė į mūsų tautos sąmonę. Tai buvo pirmoji pažintis su sovietų komunistų, okupavusių Lietuvą, teroru ir masiniais gyventojų išvežimais, prasidėjusiais 1941 m. birželio 14 d. 3 valandą ryto.

Jungtinių Amerikos Valstijų lietuviai kasmet prisimena tuos žiauriuosius trėmimus susirinkimuose, konferencijose, o Washington - prie genocido aukoms pastatyto paminklo.

Pavergtųjų tautų žmonėms ypač laimingi buvo 1948 metai. Po Amerikos Lietuvių Tarybos, Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo ir kai kurių tautinių grupių didžiųjų pastangų JAV Senatas ir Atstovų rūmai birželio 18 d. išleido labai svarbų įstatymą, pavadintą *Displaced Persons Act 774*, kuris suteikė galimybę vyriausybei įleisti Amerikon 205,000 žmonių, pasitraukusių nuo Sovietų Sąjungos režimo ir laikinai prisiglaudusių specialiai įsteigtose stovyklose Vokietijoje.

Įstatyme buvo nurodyta, kad tą skaičių reikia atvežti per dvejus metus. Įstatyme pabrėžta, kad pabėgėliais nuo Sovietų yra laikomi tie, kurie atsirado Vokietijoje, Austrijoje ir kituose Vakarų Europos kraštuose prieš 1945 m. gruodžio 22 dieną. Daugelis lietuvių atsirado Vokietijoje 1944 metų spalio mėnesį, kai karo metu Sovietų Sąjunga vėl okupavo Lietuvą.

Išleisus tą įstatymą, ALT'o ir BALF'o bei kitų organizacijų vadovai tarėsi, kaip greičiau savo tautiečius atvežti į Ameriką. Kadangi ALT'o tiesioginis tikslas buvo rūpintis Lietuvos laisvės reikalais, susitarta, kad BALF'as, kaip šalpos organizacija, atliks lietuvių įkurdinimo darbą JAV. Tą darbą, atveždamas tūkstančius lietuvių, BALF'as garbingai atliko.

Tais pačiais metais sausio 11 d. Pittsburgo pasitarime Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga įsijungė į Amerikos Lietuvių Tarybą. Pasitarime dalyvavo ALT atstovai - L.Šimutis, P. Grigaitis, M. Vaidyla ir J. Laučka, o tautininkų - A. Olis, K. Karpus, V. Abraitis, P. Žuris ir J. Ginkus. Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomajame komitete vicepirmininko pareigas sutiko prisiimti advokatas Antanas Olis, tautininkų delegacijos vadas. Pirmininku tapo Leonardas Šimutis, sekretoriumi dr. Pijus Grigaitis, išdininku Mikas Vaidyla.

Atvykus naujai lietuvių bangai, kartu su Lietuvos Vyčiais, skautais, ateitininkais ir kitų organizacijų nariais, būdavo rengiamos demonstracijos Amerikos miestuose reikalaujant laisvės Lietuvai, kad Sovietų Sąjunga pasitrauktų iš Lietuvos - tuo atkreipiant amerikiečių dėmesį, kad ir Latvija, ir Estija yra pavergtos valstybės. Ypač didelės demonstracijos vykdavo Pavergtųjų tautų savaitės metu, kurias daug metų skelbė JAV vyriausybė.

Dabar vėl drįstama demonstruoti, kai Lietuvos valstybės prezidentė atvyko susitikti su lietuviais Lemonto miestelyje gegužės 18 d. Demonstrantai, pasivadinę „Tyliaja akcija“, susilaukė daug nepalankių žodžių. Mums tikrai gėda, kad mes savo tarpe turime tokių mus kiršinančių asmenų. Bet tuo dar nebus baigta akcija. Lemonte buvo repeticija, nes birželio 25 d. bus spektaklis. Vėl rengiama demonstracija „Už teisingumą“. Internetė rašoma: „akciją rengiame Mes - tai mes

METAS ĮVERTINTI

Labai apsidžiaugiau sužinojęs, kad garbingoje vietoje prie Priskikimo šventovės, kurią statė visa Lietuva, palaidotas vienas iš šviesiausių Lietuvos žmonių, 1941 m. Lietuvos laikinosios vyriausybės vadovas Juozas Brazaitis. Tuo pačiu buvo pagerbtas ne tik jis, bet ir visa jo vadovaujama Vyriausybė. Ši Vyriausybė ir jos vadovas buvo tikri mūsų tautos šaukliai į laisvę.

Dar vaikas būdamas mažiau kaip Lietuvos žmonės su ašaromis akyse per radiją klausėsi žinios apie šios Vyriausybės sudarymą ir jos įkvėpti išėjo į Sukilimą visoje Lietuvoje. Tai šventa tiesa, kuria patikėjo Lietuvos žmonės ir kuri įkvėpė jiems viltį vėl gyventi laisviems. Mes mokinukai, antisovietinės pagrindinės organizacijos nariai, jau po daugelio metų gyvenome ta pačia viltimi, puoselėjome ją. Vienas iš mūsų organizacijos tikslų buvo vėl pasiruošti tokiam sukilimui Lietuvoje, nors, aišku, tam sąlygų taip ir neatsirado.

Labai keista, kad daugiau kaip 20 metų gyvuojančioje nepriklausomoje Lietuvoje, atsiranda žmonių „inteligentų“, kurie bando visaip sumenkinti 1941 m. Lietuvos laikinosios vyriausybės ir jos vadovo veiklą. Stengiamasi įrodyti, kad jie buvo nacių valdžios kolaborantai. Mes, Lietuvos patriotai, turime jiems duoti tvirtą atkirtį. Ši Vyriausybė nebuvo kolaborantinė. Ji susikūrė laisvės trokštančių Lietuvos žmonių valia dar vokiečiams

neokupavus mūsų tėvynės, o vėliau, nenorėdama vykdyti okupantų įsakymų, ji nutraukė savo veiklą. Labai gaila, kad okupantai tiek raudonasis, tiek rudasis atrado Lietuvoje savo pakalikų. Kolaborantai, įsiteikdami okupantams, atliko pačius juodžiausius darbus okupantų labui. Kolaborantai, daugiausia kriminaliniai nusikaltėliai, nacių okupacijos metu už tam tikrą mokesį (Judo sidabriniai) padėjo naciams žudyti nekaltus Lietuvos piliečius žydus. Lietuvos žmonių širdyse tai buvo baisi tragedija ir jie su panieka ir neapykanta pasmerkė žudynių vykdytojus. Daugelis jų jau kito, sovietinio okupanto valdymo metu, buvo išaiškinti ir nubausti.

Apmadu, kad žydų aktyvistai pasaulyje nenurimsta, vadindami lietuvius žydšaudžiais, ar jų rėmėjais, tačiau iki šio laiko neišvardino ir nepasmerkė savo tautiečių, kurie sovietinės okupacijos pradžioje kolaboravo ir talkininkavo bolševikams įkalinant ir tremiant Lietuvos žmones. Jei nacių okupacijos metu kolaboravę asmenys buvo visuotinai pasmerkti ir daugelis jų nubausti, tai sovietiniai kolaborantai, prisidėję prie tūkstančių Lietuvos nekaltų žmonių trėmimo, įkalinimo, Lietuvos partizanų ir laisvės kovotojų žudynių iki šiol visuotinai nepasmerkti ir nenubausti. Štai šie žmonės ir jų palikuonys dabar stengiasi visomis jėgomis klastoti Lietuvos istoriją, baksnoja į nacių kolaborantus ir kitus, jų

nuomone, naciams kolaboravusius žmones, stengdamiesi visokiais būdais juos apjuodinti ir tuo pačiu savo brolišką veiklą sovietinės okupacijos metais pateisinti. Neteko girdėti, kad kuris nors iš jų būtų viešai pasmerkęs savo ir kitų kolaborantinę veiklą. Keista, kad dar dirba ir kitiems patarinėja teisėjai sovietmečiu nuteisę ir pasmerkę ilgai vergovei ar net žūčiai gulago lageriuose daugelį Lietuvos laisvės kovotojų ir patriotų. Už tai mūsų valstybės teisėsauga yra tokia, kokią turime šiandien ir apie kurią liudija įvykiai Garliavoje ir kitur. Manau, kad jau atėjo laikas įvertinti ir paviešinti visų kolaborantų tiek raudonųjų, tiek rudųjų veiklą, pradėdant nuo teisėjų, talkinusių sovietiniams okupantams represuojant Lietuvos žmones. Daugelio kolaborantų jau negalima nubausti, bet dabartinė Lietuvos visuomenė, ypač jaunimas, turi žinoti apie jų pragaištingą veiklą okupacijų metais, jų nusikaltimus Lietuvai ir jos žmonėms.

2000-aisiais metais Vilniuje sėkmingai veikė Visuomeninis tribunolas komunizmo nusikaltimams Lietuvoje įvertinti ir priėmė svarbų nuosprendį. Manau, kad **dabar būtina įkurti Visuomeninį tribunolą kolaborantų, tiek talkininkavusių naciams, tiek sovietams, veiklai įvertinti ir paviešinti.** Gal tada neliktų spekuliacijų, kad vieni kolaborantai labai blogi, o kiti švaručiai, nieko blogo Lietuvai nepadarę.

Eugenijus Stancikas, sovietmečio politinis kalinys

ATSISTATYDINO TEISINGUMO MINISTRAS

Latvijos teisingumo ministras birželio 21 d. paskelbė, kad atsistatydina dėl nesutarimų su premjeru Valdis Dombrovskis žydų nuosavybės restitucijos klausimu.

Gaidis Bėrzinis sakė, kad atsistatydina premjerui primygtinai pareikalavus įkurti naują komisiją, kuri tirtų nuosavybės restitucijos per Antrąjį pasaulinį karą nužudytų Latvijos žydų giminaičiams klausimą. Jis tvirtina, jog anksčiau komisija jau išsprendė

restitucijos klausimą 2010 metais parengtoje ataskaitoje. „Atsižvelgiant į premjero ir teisingumo ministro skirtingą supratimą dėl nekilnojamojo turto perdavimo žydų religinėms ir socialinėms organizacijoms, yra situacija, kai ministras daugiau nebegali produktyviai dirbti“, – sakoma G.Bėrzinis pareiškime, kuris buvo paskelbtas ministerijos tinklalapyje.

G.Bėrzinis kaltina premjerą dėl žydų organizacijų

lobizmo darant „politinį spaudimą“ įkurti naują komisiją ir priduria, kad tai paveiks ministerijos galimybes dirbti savo darbą.

Nepaisydamas pasitraukimo, G.Bėrzinis, kuris buvo savo partijos kandidatas į premjerus per 2011 metų parlamento rinkimus, Latvijos visuomeninei televizijai LNT sakė, kad jo Nacionalinis aljansas lieka įsipareigojęs V.Dombrovskis koalicinei trijų partijų vyriausybei.

Žydų nuosavybės restitucijos klausimas yra opus Baltijos valstybėms. Latvijoje 70 tūkst. iš 85 tūkst. prieš karą gyvenusių žydų karo metais buvo išžudyti; kai kuriais atvejais – bendrininkaujant vietos gyventojams. Tačiau kai kurie latviai teigia, jog dėl to, kad Latvija tuo metu buvo okupuota nacių, po pusės amžiaus sovietinės okupacijos vėl atsiradusi nepriklausoma Latvijos valstybė negali būti laikoma atsakinga už nacių ir sovietų dominavimo laikais įvykdytus karo nusikaltimus bei turtinius nuostolius. **LRT**

visi kartu, kuriems rūpi Lietuva“. Tą dieną bus protestuojama prieš žmogaus teisių pažeidimus ir nusizengimus žodžio laisvei Lietuvoje. Stebina tai, kad Washington buvęs Algirdas Paleckis taip pat amerikiečiams kalbėjo apie žodžio laisvės pažeidimus Lietuvoje. Kaip puikiai suderinta akcija! Jis šiuo metu Vilniaus Apygardos teisme pripažintas kaltu, kad neigė Sovietų agresijos veiksmus Lietuvoje ir sakė, kad 1991 metų sausio 13 d. „saviškiai šaudė į savus“.

Dailey aikštėje, Čikagoje, reikalaudavome laisvės savo kraštui. Gegužės mėnesį Čikagoje vyko NATO valstybių vadovų pasitarimas. Jo metu būs žmonių demonstravo prieš NATO organizaciją. Birželio 25 d. numatoma „akcija“ vargu ar stiprins supratimą apie Lietuvą pasaulio akyse.

S. Tūbėnas

LR Krašto apsaugos ministrė Rasa Juknevičienė gegužės 16-18 dienomis lankėsi Ottawoje ir Toronte ir tarėsi su Kanados pareigūnais ir Kanados Lietuvos Bendruomenės atstovais. Nuotraukoje ambasadorė Gintė Damušytė, ministrė Rasa Juknevičienė, ministrės patarėja Ugnė Naujokaitytė. Stovi Vaidotas Urbelis, KAM politikos skyriaus direktorius, maj. Ernestas Gaigalas, pulkininkas Antanas Jurgaitis ir garbės konsulas Paulius Kuras.

R. Jonaitienės nuotr.

PARTIJOS PAGAL TAUTYBES – DEMOKRATIJOS SVETIMYBĖS

Algimantas Zolubas

Kaip skelbia visuomenės aktualijų portalas „Slaptai“, Estijos rusų partija sausio 29 d. vykusiame suvažiavime nusprendė jungtis su opozicine Estijos socialdemokratų partija. Po prisijungimo Estijoje nebeliks paskutinės partijos, kurios pavadinime buvo įrašytas žodis „rusų“.

Taigi Estijos rusų partija pati susiprato, kad partija pagal tautybę yra demokratijos svetimybė.

Iš tikrųjų demokratijos akiratyje nėra nei tautos, nei tautybės. Demokratija pripažįsta tik valstybę ir pilietybę. Valstybę sudaro jos pilietinė visuomenė, tą visuomenę – piliečiai, davę ištikimybės priesaiką ar pasižadėjimą konkrečiai valstybei. **Tačiau, vertinant valstybę, jos susikūrimą, tauta ir tautybė vaidina esminį vaidmenį.**

Tauta yra istoriškai susidariusi žmonių bendruomenė, turinti bendrą kilmę, žemę, kalbą, istoriją, kultūrą. Be šių tautos požymių galėtume vardinti tautos antropologines savybes, religiją, tradicijas, papročius bei dar kitokius bruožus, tačiau viską apimsime, jei tautą įvardinsime kaip bendruomenę, kurią sieja istorinio likimo bendrystė. Tautą vertinant kaip istorinio likimo bendrystės darinį, rasime, kad į kamieninę tautą istorinėje jos raidoje įsiterpia kitų tautų, taigi ir tautybių, atstovai (tautinės mažumos), kurios šimtmečių bėgyje įgyja istorinio likimo bendrystę su kamienine tauta, tampa kamieninės tautos nariais.

Taigi galime tvirtinti, kad Lietuvoje senbuviai totoriai,

žydai, karaimai, lenkai ir kitos tautinės mažumos priklauso lietuvių tautai. Demokratijos sąlygomis, jie yra pilietinės lietuvių tautos nariai. Tos tautinės mažumos, tapę Lietuvos piliečiais, tampa ne totoriais, žydais, karaimais, lenkais Lietuvoje, o **Lietuvos totoriais, žydais, lenkais, karaimais arba atitinkamos kilmės lietuviais.**

Tautos gimimas yra istorijos gelmių slėpinys, o patirtis rodo, kad kiekviena tauta siekia sukurti savo valstybę, nes optimali tautos būseną, palanki jos kultūros plėtra yra įmanoma savoje nepriklausomoje valstybėje. Tautinėse valstybėse, kokia yra ir Lietuva, tautinį kamieną sudaro lietuviai. Pirmoji demokratinė Lietuvos Respublika 1918 m. sukurta ir antroji – 1990 m. atkurta būtent tautiniu pagrindu.

Taigi, nors demokratijos akiratyje nėra nei tautos, nei tautybės, tačiau šios vertybės yra pačioje valstybėje, ją sudarančioje pilietinėje tautoje.

Nebrandžios demokratijos šalyse, prie kurių turime priskirti ir Lietuvą, be ribojimų kurpiami ir pripažįstami partijomis dariniai, kurie savo turiniu ir siekais nėra nukreipti į valstybės kūrybą ir tvirtinimą, o kartais tampantys valstybei kenksmingomis svetimybėmis.

2011 m. rugsėjo 9 d. Lietuvos partijų registre buvo 39 partijos, iš jų 4 likviduotos. Nuo to laiko įsteigtos naujos partijos: TAIP, Drąsos kelias, Lietuvos tautininkų sąjunga. Dauguma iš regis-

truojamų partijų neturi valstybės kūrybą ir jos tvirtinimą atitinkančių ideologijų, tačiau Teisingumo ministerija, neatsižvelgdama į jų destruktivų poveikį valstybei, jas be ribojimų įregistruoja. Prie tokių priskirtinos Lietuvos rusų sąjunga, „Rusų aljansas“ ir Lietuvos Lenkų rinkimų akcija (prie prosovietinių-prorusiškų priskirtina ir A. Paleckio sukurta partija „Frontas“).

Jei šių partijų nariai priklauso Lietuvos pilietinei tautai, tautybės įvardijimas partijos pavadinime bei turinyje yra destruktivi svetimybė, rodanti jų narių prielankumą ne savai, o kitai, partijos narių kilmės valstybei. Antai dalis lenkiškos kilmės lietuvių, būdami Lietuvos piliečiais, turi „Lenko kortą“ su privilegijomis, teikiama Lenkijoje. Kuriai valstybei šie formalūs piliečiai bus lojalūs, abejoti netenka. Kita vertus, „lenko kortos“ dalijimas Lietuvos piliečiams yra politiškai nekorektiškas, prilygsta pretenzijoms skaldyti pilietinę tautą, Lenkijos kišimuisi į Lietuvos valstybės vidaus reikalus.

Brandžios demokratijos šalyse pagal tautybes partijos nekuriamos. Antai Šveicarijoje gyvena vokiečiai, prancūzai, italai, reto-romanai; yra šveicarų pilietinė tauta, tačiau pagal tautybę partijų nėra. Taip yra ir kitose Europos valstybėse, JAV.

Lietuvos valstybėje tautybė laikoma esmine vertybe, jos kultūros puoselėtoja ir nešėja, dorovės, sąsėslumo, darbštumo bei kitokių savybių sergėtoja. Kitų tautų kilmę Lietuvos piliečiai Lietuvoje turi vienas ir kitose Europos valstybėse, JAV.

ALGIRDAS PALECKIS NEPAGRĮSTAI IŠTEISINTAS BAUDŽIAMOJOJE BYLOJE DĖL SAUSIO 13-OSIOS NUSIKALTIMŲ NEIGIMO

Aukštesnės instancijos teismas birželio 12 d. popietę paskelbė, kad „Fronto“ partijos vadas yra pripažįstamas kaltu dėl viešų pasisakymų, kad 1991 metų sausio 13 dieną „saviškiai šaudė į savus“.

Aukštesnės instancijos Vilniaus apygardos teismas antradienį popiet paskelbė galutinį sprendimą Socialistinio liaudies fronto vadovo Algirdo Paleckio rezonansinėje baudžiamojoje byloje.

Ankstesnis išteisinamasis nuosprendis panaikintas, A. Paleckis pripažintas kaltu, jam skirta 10 400 litų bauda.

Vilniaus apygardos teismas konstatavo, kad ankstesnis teismo sprendimas, kuriuo politikas buvo išteisintas, nepagrįstas. Anot aukštesnio teismo, A. Paleckis padarė nusikaltimą. Juolab pats politikas pripažino, kad nėra tikras dėl savo pasakytų žodžių.

Teismo nuosprendžiu pažymima, kad A. Paleckio pasakyti žodžiai negali būti vertinami kaip jo išsakyta nuomonė, **o tyčia viešai paskleista dezinformacija. Taip A. Paleckis peržengė saviraiškos, žodžio laisvės ribas.**

Apkaltinamajame nuosprendyje pažymima, kad užgaulūs A. Paleckio žodžiai įžeidė gyvybę paaukojusius kovotojus ir žuvusiųjų už Lietuvos laisvę artimuosius.

Nuosprendis skelbiamas didelėje sausakimšoje salėje, tarp klausytojų daug A. Paleckio šalininkų. Kol kas atmosfera teisme santūri. Prie teismo, Gedimino prospekte, vyksta A. Paleckio rėmėjų piketas. Piketuotojus saugojo 5 policijos pareigūnai.

Kaip žinoma, A. Paleckis yra teisiamas, nes dar 2010 metais žiniasklaidai pareiškė, jog 1991 metų sausio 13 dieną

puoselėti ir plėtoti savo istorinės kilmės šalies kultūrą.

Gyventojų skaičiumi mažų tautų valstybės yra itin jautrios didžiųjų įtakai bei imperiniams kėsłams, todėl legalizuotų politinių partijų kitų valstybių tautybės pagrindu egzistavimas kenkia kamieninės tautos ir jos valstybės būčiai, ką jau akivaizdžiai matome iš pablogėjusių santykių su Rusija ir Lenkija, žinoma, ne dėl Lietuvos kaltės.

Estijoje „rusų“ partijos neliko, – tautinė mažuma pati susiprato, Lietuvoje iš arogantiškųjų rusų ir lenkų partinių veikėjų sunku tikėtis susipratimo. Tesusipranta mūsų Seimas, Teisingumo ministerija, Vyriausioji rinkimų komisija.

„saviškiai šaudė į savus“.

Vilniaus miesto 1-ojo apylinkės teismo nuosprendžiu 2012 sausio 18 d. A. Paleckis buvo išteisintas. Anot teismo, politikas tik pasakė savo nuomonę, kurią susiformavo pagal viešai skelbiamą informaciją. Jokios tyčios neigti Sausio 13-osios nusikaltimus teismas A. Paleckio veiksmuose neįžvelgė. Su išteisinamuoju nuosprendžiu nesutinkančios prokuratūros skunde Apygardos teismo buvo prašoma priimti naują nuosprendį – A. Paleckį pripažinti kaltu ir jį nubausti laisvės atėmimu 1 metams, atidedant paskirtos bausmės vykdymą 2 metams. Pats teismas išteisino politiką, kuriuo politikas buvo išteisintas, teisme kartojo tą patį: kad pasakė tik savo nuomonę ir jokių įstatymų nepažeidė.

Apygardos teismo pirminei Reginai Pocienei pasiteiravus, ar A. Paleckis suprato nuosprendį, nuteistasis atsakė ryžtingai ir trumpai: „Taip.“

Teisėjai paskelbus, kad posėdis baigtas, iš salės pasigirdo vyriškas balsas: „Gėda!“

Viena arši A. Paleckio rėmėja, girdint žurnalistams, savo bičiulei teismo salėje sakė: „Dabar iškabinčiau prokurorui akis, bet neturiu jėgų...“ Vis dėlto atmosfera teisme liko dalykiška, išpuolių ir provokacijų išvengta.

Pats A. Paleckis atrodė nustebeš, sutrikęs ir minutėlę tarsė negalėjo atsigauti, žurnalistų prašomas atsakyti į keletą klausimų. „Tai yra demokratijos suvaržymas ir jis yra apgailėtinas“, – komentavo A. Paleckis. Nuteistasis žadėjo ieškoti savosios teisybės Aukščiausiam, o jei reikės – ir Europos Žmogaus Teisių Teisme. Savo ruožtu posėdį stebėjęs Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių sąjungos Vilniaus apskrities skyriaus pirmininkas Vytautas Račkauskas sakė, kad tokiu nuosprendžiu jis su bendraminčiais yra patenkintas. *LRT*

Kol Lietuvos liaudies partijos (LLP) vadovė Kazimiera Prunskienė atgauna jėgas po insulto, ją partijoje pavaduoja sūnus Vaidotas Prunskus. „Ruošiamės Seimo rinkimams, dairiųjų apygardų, kandidatų, dėliojame sąrašą. Klausimas, kas ves partiją į rinkimus, iki galo neišdiskutuotas, – teigė V. Prunskus, pridurdamas, kad jo kandidatūra – realiausia. – Jei partijos taryba pavedė vadovauti partijai šioje situacijoje (K. Prunskienė ištikus insultui. - red.), tai ko gero man reikės priimti atsakomybę ir vesti partiją į rinkimus.“

KARININKO NAŠLĖS ŠIRDIS UŽIMTA

- Lietuvos saugumo karininko V.Pociūno tarp mūsų nėra jau beveik šešerius metus (žuvo 2006 m. rugpjūčio 23 d.). Kaip visus tuos metus pragyvenote be savo vyro?

- Pirmiausia dėl žodžio „nėra“. Pradžioje daugeliui tenka išgyventi tuštumos jausmą. Jis gali būti nepakeliamas, jeigu ilgai nepadedi suprasti, kad žmogus yra, tik kitur ir kitaip. Pirmiaisiais metais dažnai kartodavosi sapnas, kad Vytautas iš tikrųjų nežuvo, kad jis tik turėjo pasislėpti. Sapnuose netgi būdavo tokių konkrečių detalių - kažkokios liudininkų apsaugos programos, apie kurias netyčia sužinau... Kartais sapnuodavau visiškai kasdienišką bendravimą namuose - vos ne kaip reikėtų suremontuoti kokias duris... Visus tuos sapnus lydėdavo nenusakomas palengvėjimo jausmas - ačiū Dievui, gyvas. Bet čia pat prisimindavau kapą ir klausdavau jo: tai ką gi mes ten palaidojom? Tada pabudavau, nors labai nenorom, nes realybė buvo rūsti ir su ja tiesiog reikėjo išmukti gyventi.

O paskui ateina supratimas, kad turi gyventi ne sau ir ne vien už save. Ir džiaugtis taip pat. Kai būnu su anūkais, taip ir atrodo. Vaikams, nors jie jau suaugę, reikia abiejų. Tik tėtis dabar yra didvyris ir beveik tobulas, o mama - gyva, su visais savo žmogiškais trūkumais. Tai tikrai iššūkis. Vaikai labai subrendo per tuos metus. Tas išbandymų laikas mus suartino.

- Ar finansiniai rūpesčiai irgi gulė ant jūsų pečių?

- Ne, čia kažkaip iš karto vyriausias sūnus Kazimieras perėmė finansinę discipliną. Jis iš karto pasakė: dabar aš uždirbu, tai aš mokėsiu už šildymą. Atsitikus tai nelaimei, sūnūs, tik peržengę dvidešimtmečio slenkstį, staiga tapo

Liudvika Pociūnienė nepraranda vilties ir tikėjimo.

tikrais vyrais. Noriu pasidalyti vienu atsiminimu - to mūsų vyriausieji, dvyniai, niekada nepamirš. Taip jau nutiko, kad kartą jie iškrėtė tokią ne visai nekaltą išdaigą (buvo mėgėjai žaisti su ugnimi, matyt, paveldėjo fiziko eksperimentatoriaus genus). Tėvas nusprendė, kad nieko kito nelieka, kaip tik paauglėti diržu (niekad nebausdavo vaikų supykęs - ir tai apskritai retas atvejis). Dvyniai buvo labai panašūs ir tėtis greit suprato, kad nubaudė ne tą. Tuomet pasisodino ant kelių, atsiprašė ir klausia: tai kaip dabar, ar lupsim brolių? „Gal jau nebereikia...“ - atsakė nekaltai nukentėjęs. Vytautas patys tai ne kartą pasakojo draugams. Jam padarė įspūdį toks

broliškas solidarumas.

- Ar vis dar neprarandate vilties, kad kada nors ateis tiesos valanda ir bus atsakyta į visus klausimus, kodėl žuvo (buvo nužudytas?) jūsų vyras?

- Nė kiek neabejoju, kad viskas paaiškės. Tam gali prireikti laiko, ir aš pati gal nesulauksiu, bet sulauks vaikai arba jų vaikai. Žinau viena - nieko nėra beprasmiško, o gyvybės auka nebūna bevaisė. Abejojat? Tiesiog paklauskite savęs, kas iškovojo Lietuvai Nepriklausomybę. Paprastas klausimas, bet pabandykite dorai atsakyti. Ir aš manau, kad Nijolė Sadūnaitė tūkstantį kartų teisi: dabartinė nepriklausomybė - ne mūsų kartos

nuopelnas, o tų, kurie žuvo pokario mūšiuose ir lageriuose. Bet prisiekęs materialistas to niekada nesupras.

- Gal jus išvysime ir politikoje?

- Esu gavusi pasiūlymų tapti politike. Bėda tik, kad politiką laikau griežto profesionalaus pasirėngimo reikalaujančiu darbu ir nemanau, kad šeimos tragedija galėtų tapti politiniu kapitalu.

- Gal su savimi esate sutarusi, iki kada leisite sau gedėti?

- Turiu prisipažinti, kad nežinau tikrai, kas yra gedulas, nei kiek jis trunka. Tradiciniai metai kiti, mirties metinių minėjimas - šių tradicijų turinys yra pirmiausia tai, kad likusieji gyvi savo maldomis turi padėti išėjusiajam išsivaduoti iš to, kas liko neišspręsta, kas gali trukdyti rasti ramybę. Jeigu taip, tai reikia ne tik maldų - stengiesi padaryti viską, kas nuo tavęs priklauso. Man toks palengvėjimas atėjo tuomet, kai byla buvo perkvalifikuota iš mirties fakto į nužudymo tyrimą. Nelaimingo atsitikimo versija subyrėjo drauge su visomis nešvariomis insinacijomis, kurių minėti nenoriu vien todėl, kad neverta tokių dalykų tiražuoti. Paprastai šnekant, atėjo kažkoks užtikrintumas, kad Vytautas geras vardas apgintas, o tolesnė bylos eiga - nužudymo motyvų ir nusikaltėlių paieškos - tai jau ilga istorija, kurios metu viskas paaiškės savo laiku.

Grįžtant prie tradicijų - visos jos turi istorines šaknis. Pavyzdžiui, 1863 m. sukilimo dalyvių našlėms buvo draudžiama nešioti gedulo drabužius - tuomet tai turėjo nepalaužto pasipriešinimo prasmę, ir tam reikėjo nemenkos drąsos. Dabar turbūt nereikia per daug sureikšminti juodų drabužių, juolab kad man ir nepavyktų - visuomet

mėgau rengtis juodai, kaip ir daugelis dalykiškų moterų. Kiti sako, kad prasmingai žuvusiųjų, kuriuos tautos laiko didvyriais, gedėti nedera... Dar kiti - kad gedulas trunka, kol prisimeni... Bet tai būtų nesąmonė. Mes su vaikais tėtį dažnai prisimename, ir labai šviesiai: ir kaip jis jus paauglėdavo, ir kokių nuotykių buvo, ir ką sakydavo apie gyvenimą... Tie prisiminimai nieko bendra su gedulu neturi. Su draugais visada švenčiame Vytauto gimtadienį ir keliame taures už tą, kuris niekada nepasens, o mes visi pamažu baigiame pražilti, vienam skauda sąnarius, kitam širdis sušlubavo... Senatvė, žinoma, turi savų pranašumų, tik jų gal sunkiau surasti...

- Tad gal nereikia stebėtis, kada kai kurios našlės akyse atjaunėja ir susiieško kitą gyvenimo palydovą - juk dviese drąsiau pasitikti gyvenimo saulėleidį...

- Man visada neramu žiūrėti į moteris, kurios pernelyg daug pastangų deda, kad jaunai atrodytų. Galiausiai ateina momentas, kai tos pastangos nepasenti ima atrodyti juokingai. Valandos, praleistos kosmetikos kabinete ar treniruoklių salėje, negali paslėpti vidinės tuštumos. Mano idealas iki šiol - aktorė ir poetė Elena Žalinskičiūtė, Kipro Petrausko žmona (liežuvis neapsiverčia sakyti apie ją „našlė“), visada vadindavom ją ponia Petrauskiene, net sovietmečiu. Ypač artimai bendravom paskutiniiais jos gyvenimo metais. Jai jau buvo gerokai per septyniasdešimt, pergyvenusi ne vieną operaciją, kone stebuklingai pagijusi nuo vėžio, ji tiesiog spinduliavo gerą nuotaiką.

Lietuvos televizijos žurnalistę Liudviką Pociūnienę kalbino žurnalistė Deimantė Zailskaitė (Respublika).

JAV INVESTICIJOS LIETUVOJE

Kovo mėnesį Lietuva minėjo 22-ąsias Nepriklausomybės atkūrimo metines. Jungtinės Amerikos Valstijos tvirtai palaikė Lietuvos siekį atgauti nepriklausomybę. Šiandien JAV - Lietuvos santykiai išsiplėtė anapus tarptautinės diplomatijos rėmų ir pasiekė naują etapą. Tapusi pilnateise Europos Sąjungos ir NATO nare, Lietuva siekia sukurti palankias sąlygas JAV įmonėms plėtoti verslą Lietuvoje, ir taip mūsų šalis tvirčiau susieti tarptautinės prekybos srityje.

Į Europos rinką norinčios patekti amerikiečių įmonės viena po kitos atranda savo antruosius namus Lietuvoje. Vienos žymiausių Amerikos įmonių: „Coca Cola“, IBM,

„Western Union“, „Computer Sciences Corporation“ ir „Moog“, patenkančios į „Fortune 500“ pelningiausių įmonių sąrašą, jau įsikūrė Lietuvoje ir iš čia sėkmingai plečiasi į regioną ir visą Europą.

Lietuva pademonstravo išskirtinį gebėjimą greitai atsigauti po visą Europą sukrėtusios skolų krizės. Naujausios ekonominės prognozės žada, kad Lietuvos ekonomika augs sparčiau nei Europos Sąjungos vidurkis. Lyginant su kitomis posovietinėmis šalimis, Lietuvoje politinis klimatas yra vienas stabiliausių, su tvirta teisine sistema ir laisvais, sąžiningais ir nepriklausomais rinkimais. Lietuva, praėjusiais

metais užėmusi regiono lyderės poziciją pirmininkaudama Demokratijų Bendrijai ir ESBO, ir toliau teikia paramą kitoms demokratijos siekiančioms posovietinėms šalims.

Lietuviai yra vieni labiausiai kvalifikuotų darbuotojų pasaulyje: net 92 proc. darbuotojų turi bent vidurinį išsilavinimą (1 vieta ES), daugiau nei 90 proc. kalba mažiausiai viena užsienio kalba, o tai yra aukščiausias rodiklis žemyne. Lietuva taip pat gali pasigirti itin gerai išvystyta infrastruktūra, leidžiančia pirmauti pagal interneto skvarbą Europoje ir jo greitį visame pasaulyje.

Vienas iš Lietuvos prioritetų yra stipresni prekybiniai ryšiai su JAV. Šių metų, sausio mėnesį, VŠĮ „Investuok Lietuvoje“ atidarė atstovy-

bę Šiaurės Kalifornijoje. Pagrindinė atstovybės misija - tarpininkauti JAV įmonėms, norinčioms plėstis į Europos rinką.

Jungtinės Amerikos Valstijos palaiko Lietuvos siekį vystyti dvišalius prekybos santykius ir didinti investicijas. JAV Komercijos departamento iniciatyva 2011 m. Lietuvoje pirmą kartą surengta JAV prekybos misija. Misijos metu JAV įmonės buvo skatinamos plėsti eksportą į Lietuvos rinką ir bendradarbiauti su vietos įmonėmis kartu plėtojant eksportą į trečiąsias šalis. Ši prekybos misija buvo 2010 m. paskelbtos JAV eksportą skatinančios iniciatyvos dalis, kuria per ateinančius penkerius metus siekiama JAV eksportą padvigubinti.

Lietuva ir JAV siekia ir toliau plėtoti komercinius bei diplomatinis santykius. Vien per šį pusmetį JAV su darbo vizitais viešėjo Lietuvos Respublikos ūkio, susisiekimo, švietimo ministrai ir Vilniaus meras. Lietuvoje savo ruožtu lankėsi JAV Kongreso delegacija; Valstybės sekretorė Hillary Clinton Lietuvoje viešėjo net du kartus, pastarąjį kartą dalyvaudama ESBO Ministrų Tarybos susitikime.

Jungtinės Amerikos Valstijos ir toliau plėsd bendradarbiavimą su Lietuva stiprinamos prekybą, didindamos investicijas ir skatindamos Amerikos įmonių ir jų partnerių Lietuvoje bendradarbiavimą.

JAV ambasadorė Lietuvoje Anne E. Derse, Ekonomika.lt

CHICAGO, IL

Čikagoje prieš 4 metus buvo įsteigtas lietuvių Rotary klubas. Klubo pirmininkas - Saulius Janušonis. Klubas priklauso Čikagos ir vakarinių priemiesčių apygardai 6450. Šiuo metu Lietuvių Rotary klubas turi 26 narius. Klubo susirinkimai vyksta kiekvieną savaitės ketvirtadienį vakarais. Bendradarbiauja su Rotary klubais Lietuvoje. Kasmetinis klubo renginys yra golfo savaitgalis. Tų renginių metu surenkami tūkstančiai dolerių. Per trejus metus įvairiems labdaros projektams surinkta 36,000 dol. Į Lietuvą buvo nugabenta ir per Kauno Rotary klubą Kauno klinicinei ligoninei padovanota 16 insulino pompų, specialiai pritaikytų mažiems vaikams gydyti. Klubo narys Linas Klimavičius, dalyvavęs labdaros įteikime, sugrįžęs pasakojo, jog „neįmanoma perteikti tų jausmų ir to nuoširdaus vaikų

džiaugsmo, tėvų laimės ašarų ir dėkingumo, kurį ten jam teko patirti. Sunku papasakoti, kaip pasikeičia vaiko gyvenimas, įtaisius jam tą mažytę insulino pompą. Tai reikia pamatyti“. Lietuvių Rotary klubas per ketverius savo veiklos metus įvairiems labdaros projektams išleido beveik 76,000 dol.

Palaikyti Lietuvos krepšinio rinktinės kontrolinių žaidynių prieš Rusijos ir Didžiosios Britanijos rinktines Houston, TX, birželio 27 d. išskrido būrys Čikagos lietuvių.

Gedulo ir vilties diena lietuvių Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje buvo paminėta birželio 10 d. Šventų Mišių metu gražiai giedojo Jūratės Lukminienės vadovaujamas choras, o kun. Jaunius Kelpšas pasakė tai progai skirtą pamokslą. Parapijos saleje meninę programą atliko Algirdas Motuza ir Loreta Janulevičiūtė, padainuodami savo kūrybos dainas ir dek-

Iš d.: gen. konsulas Valdemaras Sarapinas, Marytė Kavaliauskaitė Murphy, Romas Šležas.

L. Lukoševičiaus nuotr.

lamuodami patriotinius eilėraščius. Šiuo metu Lietuvių Bendruomenės Marquette Park apylinkės pirmininkė yra Aušrelė Sakalaitė.

JAV LB Krašto rinkimuose dalyvavo 3,452 balsuotojai. Daugiausia balsavo Vidurio vakarų apygardos nariai - 939. Mažiausias balsuotojų skaičius buvo Ohio apygardoje - tik 152. Už dabartinį LB Prezidiumo pirmininką Juozą Polikaitį balsavo 436 asmenys. Bendruomenės rinkimuose iš viso kandidavo 75 asmenys. Pietryčių apygardoje balsavo 623 asmenys, Vakarų apygardoje 413, Floridos 155 ir Amerikos Kryžkelių apygardoje 158 balsuotojai.

Lietuvių Fondo vadovybė - Tarybos pirmininkas Marius Kasniūnas ir Valdybos pirmininkas Arvydas Tamulis - pravedė spaudos konferenciją birželio 19 d. posėdžių kambaryje Lemonte. Jos metu buvo pateiktas 2012 metų paramos paskirstymas. Šiais metais lietuviybės išlaikymui buvo paskirta 400,952 doleriai.

Lietuvių Fondo Pelno skirstymo komitetą sudaro: 3 Lietuvių Fondo atstovai ir vienas antrininkas (iš viso 4, balsuoja tik 3); 3 JAV Lietuvių Bendruomenės atstovai ir vienas antrininkas (iš viso 4, balsuoja 3). Nuotraukoje Virgus Volertas (JAV LB), Arvydas Tamulis (LF), Vytautas Narutis (LF, Pelno skirstymo komiteto pirmininkas), Gintautas Taoras (JAV LB), Jonas Vainius (JAV LB), Dalius Vasys (LF), Robertas Selenis. Nėra Juozo Kapačinsko (LF antrininko).

NEW YORK, NY

„KOVOS KELIAIS“ ANTRASIS LEIDIMAS

Birželio 12 d. vakarą Lietuvos generaliniame konsulate New York buvo pristatytas Jono Vanagaičio redaguoto ir išleisto istorijos almanacho „Kovos keliais“. Klaipėdos krašto prisijungimui prie Lietuvos 15-kos metų sukakčiai paminėti almanachas“ (1938 m.) antrasis leidimas. Šiame leidinyje pateikiama šimtametė Mažosios Lietuvos istorija, XX a., Klaipėdos krašto politiniai įvykiai, pristatoma lietuvininkų ir Didžiosios Lietuvos lietuvių nuo XIX a. pabaigos kultūrinės ir tautinės veiklos panorama, daugiausia dėmesio skiriama 1923 m. sausio įvykiams Klaipėdos krašte.

Gausiai susirinkusius New York lietuvius pasveikino generalinis konsulas Valdemaras Sarapinas. Renginio metu Jono Vanagaičio vaikiai Marytė Kavaliauskaitė Murphy ir Romas Šležas, finansavę antrą-

ją almanacho leidimą, skaitė jo ištraukas, pasakojo apie įvairius sunkumus, su kuriais susidūrė jų senelis prieš išleidžiant pirmąjį leidimą. „Ilgus metus mūsų motinų saugota almanacho kopija mums, Vanagaičio vaikiai, buvo kaip šventa relikvija, nukeliavusi tolimą kelią iš gimtojo krašto į JAV. Ji akivaizdžiai buvo mūsų ryšys su prasminga šeimos istorija bei mūsų tautiniu ir kultūriniu Mažosios Lietuvos paveldu. Išpildydami motinų norus, tikimės, kad mūsų senelio veiklos vienas iš svarbiausių pasiekimų taip pat parodys dabartinėms kartoms tą sunkų kelią, kuriuo Klaipėda ir jos kraštas turėjo nueiti, kad taptų Lietuvos valstybės dalimi,“ – kalbėjo M. Kavaliauskaitė Murphy ir Romas Šležas.

Vakaro metu buvo rodomas dokumentinis filmas „Klaipėdos krašto sukilimas. 1923 m.“, kuriame matyti svarbiausi įvykiai sukilimo metu.

LR gen. kon. NY inf.

KGB LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS IŠVAKARĖSE

VLIK'AS SOVIETINIO SAUGUMO AKIMIS

Doc. dr. Arvydas Anušauskas

Spausdiname jo sutrumpintą „Du KGB slaptosios veiklos aspektai“ studiją.

VII.

VLIK'as, Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ir Amerikos Lietuvių Bendruomenė 1989 m. pradėjo labiau koordinuoti savo pastangas siekiant Lietuvos išsivadavimo.

Nuo 1988 m. rudens sovietinės saugumo tarnybos stengėsi sulaikyti Sąjūdžio radikalėjimą, kad jis neperžengtų gorbačiovinės „perestrojkos“ ribų. Bet nuolaidų arsenalas buvo beveik išsemtas. Bene pirmą kartą KGB vadovybė pradeda aktyviai svarstyti Sąjūdžio bauginimo ir uždraudimo galimybę. „<...> JAV administracija, siekdama išlaikyti gerus santykius su SSRS ir palaikyda-

ma M. S. Gorbačiovo persitvarkymo politiką, nesiimtų jokių veiksmų, uždraudus Sąjūdžio ar neformalių grupių veiklą<...>“, teigė E. Eismuntas slaptoje ataskaitoje LKP centro komitetui. Stengtasi sudaryti sąlygas, kad šios mintys pasiektų kuo platesnius gyventojų sluoksnius ir paveiktų visuomenės nuomonę. Tuo pat metu KGB jau žinojo JAV valstybės departamento 1988 m. gruodžio mėn. prognozes: „<...> nepaisant krizinės padėties Estijoje, Lietuvoje ir Latvijoje tam tikro suregulavimo regimybės, JAV administracijai numatant

savo santykių su SSRS gaires, artimiausiu laiku reikėtų atsižvelgti į didelę tikimybę, kad situacija vėl paaštrės. Tuomet atvirai gali būti iškeltas klausimas dėl respublikų išėjimo iš Sovietų Sąjungos sudėties“. Vertindamas pirmą kartą Lietuvoje įvykusį legalų Vasario 16-osios minėjimą (tuomet į Sąjūdžio Seimo deklaraciją buvo įrašytas ir politinės nepriklausomybės siekis), JAV valstybės sekretoriaus specialusis padėjėjas P. Goble pabrėžė, jog „įvykių Lietuvoje įtampa ir mastas pasiekė tokią stadiją, kai Gorbačioviui ir jo komandai tiesiai keliami nedvipras-

miški reikalavimai suteikti Lietuvai visišką suverenumą <...>“. Jo nuomone, neatmestina ir tokia galimybė, jog „Gorbačiovius įves kariuomenę į Estiją ir Lietuvą, kad nuslopintų nepageidautinus procesus“, ir jei to bus griebtasi, JAV administracija bus priversta „pagalvoti apie Gorbačiovo nuoširdumą, jo atsidavimą viešumui ir žmogaus teisių sergėjimui“.

KGB ieškojo efektyvių ir radikalių metodų, galinčių sumažinti ar sulėtinti Sąjūdžio radikalėjimą. 1988 m. pabaigoje Maskva ir Vilniaus KGB skyrius randa naują atsvarą sparčiai radikalėjančiam Sąjūdžiui. Tai – tautinių santykių paaštrėjimas. Atsiranda radikalių komunistinės ar tiesiog antilietuviškos grupuotės („Jedinstvo“ ir kt.). Joms palaikyti nereikėjo itin didelių darbo ar kitokių sąnaudų, ir šiomis organizacijomis KGB pasinaudojo kaip viena iš galimybių kovoti su Sąjūdžiu bei formuoti visuomenės nuomo-

nę (daugiau už Lietuvos ribų). KGB daugiausia rūpėjo slaptas darbas prieš lietuviškas organizacijas – jas skaldyti, didinti vidinę įtampą, skatinti prieštaračius. Bet tautinis lietuvių judėjimas buvo toks stiprus, o sovietinė partinė sistema tokia susiskaldžiusi ir pakrikusi, kad iki 1990 m. KGB šioje srityje nedaug ką pasiekė.

Išvados. KGB analitikai, iš esmės teisingai prognozavę vidaus politinės raidos perspektyvas, susidūrė su sparčiai radikalėjančiais tautiniais sąjūdžiais. Kovai dėl Lietuvos nepriklausomybės persikėlus į Lietuvą, sovietinis saugumas negalėjo remtis vien tik slaptąja veikla. Bet naujų, radikalių metodų paieška užtruko. Sugriuvo ir Sąjūdžio radikalumo traidymo planai. Vis labiau aiškėjo, kad kovoje su nepriklausomybės siekiančiomis tautomis ir dėl Sovietų Sąjungos vientisumo daugiau ar mažiau gali būti panaudota ir „jėgos“ politika.

(Pabaiga)

EKUMENINĖS PAMALDOS

1941 m. Baltijos šalių tremimų – „Baisiojo birželio“ – minėjimas-prisiminimas šiais metais įvyko birželio 17 d. latvių liuteronų (United Latvian Ev. Lutheran Church of Cleveland) šventovėje, Clevelando priemiestyje Lakewood, Ohio. Minėjimui vadovavo latvių liuteronų kunigė dr. Sarma Eglite, latvių baptistų kun. dr. Paul Barbins, lietuvių šv. Kazimiero parapijos kleb. kun. Joseph Bacevice ir maloniai nustebinusi latvė skaitovė, gimnazistė Ariana Daukšs. Pamaldų metu giedojo solistė Agnese Dzerve, vargonais grojo Liga Zemesaraja. Minėjimą organizavo Baltic American Committee of Greater Cleveland, kuriam pirmininkauja latvė Baibas Caunite.

Minėjimo apeigos prasidėjo Estijos, Latvijos ir Lietuvos vėliavų įnešimu, lydint buvusiam Ohio valstijos nacionalinės gvardijos brig. gen. Vilmaris Kukainis. Po trumpos įžanginės maldos, kun. dr. Sarma Eglite pasveikino visus apeigų dalyvius, paaiškino šio minėjimo tvarką, reikšmę ir su padėka Estijos, Latvijos, Lietuvos ir JAV žmonėms, priminė šio minėjimo tęstinumo svarbą, jo tikslą. Po to, sol. Agnese Dzerve, pritariant vargonams, sugiedojo JAV, Estijos, Latvijos ir Lietuvos himnus.

Kadangi šiose pamaldose dalyvavo kelių tautybių atstovai, maldos ir kalbos vyko visiems suprantama anglų kalba. Pamaldų metu dvasiškai kalbėjo paeiliui apie „Baisiojo

Po ekumeninių pamaldų prie latvių liuteronų šventovės su dvasiškiais, vėliavų nešėjais ir komiteto valdybos nariais. Iš k.: kun. Joseph Bacevice, kun. dr. Sarma Eglite, kun. dr. Paul Barbins; antroje eilėje iš k.: su JAV vėliava-Gunars Rankis, brig. gen. Vilmaris Kukainis, su Estijos vėliava – Hans Ruus, Karin Ruus, Mylita Nasvytienė, Baltic American Committee pirm. Baiba Caunite, su Lietuvos vėliava – Algirdas Muliolis, Beatrice Pautienienė, su Latvijos vėliava – Karlis Dingergs. A. V. Matulionio nuotr.

Kun. dr. Paul Barbins ir skaitovė Ariana Daukšs – maldos skaitymo akimirka.

A. V. Matulionio nuotr.

PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO SUSITIKIMAS

Lietuvos užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis birželio 18 dieną susitikęs su liepos mėnesį vyksiančio Pasaulio lietuvių jaunimo susitikimo organizatoriais teigė, jog šis renginys – puikus praktinis strategijoje „Globali Lietuva“ numatyto užsienio lietuvių įtraukimo į Lietuvos gyvenimą pavyzdys.

„Lietuvos diasporoje vyksta daug pokyčių: bendra lietuviška veikla vis dažniau organizuojama remiantis konkrečiais interesais ar profesine specializacija, kuriamos užsienyje studijuojančio lietuvių jaunimo draugijos, specializuoti lietuvių diasporos tinklai. Užsienio reikalų ministerija sveikina ir skatina šią šandienos realybę atliepančią Pasaulio lietuvių jaunimo są-

jungos veiklą”, - sakė Lietuvos diplomatinės vadovas.

Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkas Kęstas Pikūnas padėkojo Užsienio reikalų ministerijai už paramą organizuojant pirmąjį tokio masto renginį, skirtą Lietuvos diasporos įtraukimui į valstybės gyvenimą.

A. Ažubalis teigimu, šios jaunus užsienyje gyvenančius lietuvius vienijančios organizacijos veikla reikšmingai prisideda prie gyvybingų Lietuvos ir jos diasporos santykių užtikrinimo. „Labai vertiname, kad savo veiklą grindžiate principu: ką aš, jaunas pasaulio lietuvis, galiu duoti Lietuvai?” - teigė ministras.

Į liepos 12-15 dienomis Prienų rajone vyksiantį Pasaulio lietuvių jaunimo su-

birželio” netektis, dažnai pasiremdami įvairių asmenų išgyvenimais ir prisiminimais. Pamaldos baigėsi kleb. kun. Joseph Bacevice palaiminimu ir vėliavų išnešimu, jas pagerbiant atsistojimu.

Ant parapijos salėje sustatytų stalų buvo išdėstyta keturių puslapių brošiūra „THE BALTIC WAY August 23, 1989” su nuotraukomis ir aprašymais tą dieną per Baltijos kraštus nusitiesusių nepamirštamą, istorinę, rankomis susikabinusių žmonių grandinę. Pirm. Baiba Caunite susirinkusius paprašė atsistoti ir tylos minute pagerbti buvusį pirm. Algimantą Pautienį, mirusį 2011 m. spalio mėn. 21 d., primindama jo daugelio metų darbą Baltic American Committee of Greater Cleveland, aukojant laiką ir jėgas. Kalbėdama pirmininkė klausė, kodėl mes kasmet renkamės į šį minė-

jimą, kartu atsakydama, kad šis prisiminimas užtikrina mūsų pačių ir ateinančių kartų išlikimą. 1989 metų masinis Baltijos žmonių rankų sujungimas įrodė šių kraštų taikos troškimą ir dvasingumą. Ji taip pat pabrėžė, kad, nepaisant (komunistinės) Rusijos politinės krypties pokyčių, privalome nuolat budėti. Ji pakvietė visus susirinkusius atsistoti, susikabinti rankomis į ratą ir savanoriškai išreikšti šią dieną liečiančias mintis. Po to, estų, latvių ir lietuvių atstovai anglų kalba skaitė savo sukurtas šiai dienai skirtas eiles. Šios popietės oficialiai daliai pasibaigus, susirinkusieji turėjo progą pasivaišinti gausiais užkandžiais ir skanumynais, atsigaivinti kavute ir kitais gėrimais bei pabendrauti.

Į šias ekumenines pamaldas ir salėje vykusias apeigas susirinko maždaug šimtas žmonių.

Tarp jų buvo ir šešiolika lietuvių. O kur kiti? Nemažai, bet būtina pakartoti šio rašinio autoriaus 2011 m. pastabą: „Nesimatė ir Clevelando pagrindinių lietuvių organizacijų atstovų, kurie paprastai mėgsta garsintis savo veiklumu”. Atvirai kalbant, palyginus su 2010 m. apeigomis, kurios vyko toje pačioje šventovėje, 2012 m. minėjimo dalyvių skaičius buvo labai mažas. Žinoma, galima kaltinti karštą orą, atostogas, mokslo metų pabaigą ir su šiuo minėjimu sutapusia „Tėvo diena” ir t.t.; Sumanūs lietuviai yra labai gabūs ir išradingi, kiek tai liečia pasiteisinimus – tikrus ar išgalvotus. Padėka priklauso Baltic American Committee of Greater Cleveland valdybai už jos ryžtą kasmet surengiant šį svarbų minėjimą-prisiminimą, neatsisakant savo idealų ir tikslų.

Algirdas V. Matulionis

sitikimą atvyks keli tūkstančiai jaunuolių iš Lietuvos ir daugiau kaip 30 kitų pasaulio valstybių. Jo metu įvyks per šimtą įvairaus pobūdžio renginių, kuriuose susitikimo dalyviai diskutuos apie tautinio tapatumo išsaugojimą globaliame

pasaulyje, Lietuvos diasporos potencialo panaudojimą siekiant strateginių nacionalinių tikslų, dalinsis savo patirtimi moksle, versle, politikoje ir kultūroje.

Susitikimo metu A. Ažubalis dalyvaus diskusijoje

„Lietuvos užsienio politika – ar ja pasiekiami tiek, kiek galėtume?”, kurioje pristatys Lietuvos užsienio politikos tikslus ir svarbiausius šandienos iššūkius Lietuvos diplomatijai.

LR URM inf.

Minint Komunizmo aukų paminklo JAV sostinėje atidengimo penktąsias metines, Lietuvos ambasadorius JAV Ž.Pavilionis (dešinėje) birželio 12 d. susitiko su buvusiu JAV gynybos sekretoriumi Donald Rumsfeld (kairėje), kuriam buvo įteiktas Komunizmo aukų memorialo fondo Truman ir Reagan laisvės medalis. D.Rumsfeld apdovanojimas įteiktas už jo ilgą ir sėkmingą kovą su komunizmu. Priimdamas apdovanojimą buvęs JAV gynybos sekretorius priminė, kad komunizmas yra totalitarinė sistema, iki šiol sunaikinusi - ir toliau naikinanti - didžiausią skaičių žmonių per visą žmonijos istoriją.

I.Lukavičiūtės nuotr.

LIETUVOS AMBASADORIUS WASHINGTONĖ DALYVAVO KOMUNIZMO AUKŲ ATMINIMO PAGERBIME

Lietuvos ambasadorius JAV Žygmantas Pavilionis kartu su buvusiu JAV gynybos sekretoriumi Donald Rumsfeld, nuo komunizmo nukentėjusių tautų atstovais, diplomatais, JAV politikais ir visuomenininkais birželio 12 dieną penktųjų Komunizmo aukų paminklo Vašingtone atidengimo metinių minėjime pagerbė šios totalitarinės santvarkos aukų atminimą. Ž. Pavilionis padėkojo D. Rumsfeld už ilgą kovą su totalitariniais režimais ir asmeninę paramą Lietuvos narystei NATO. Savo ruožtu D. Rumsfeld prisiminė savo vizitą Lietuvoje ir teigė, jog be galo žavisi Lietuvos pirmavimu Demokratijų bendrijoje ir kitose tarptautinėse organiza-

cijose tęsiant kovą už laisvę ir demokratiją, padedant kitoms Rytų Europos šalims žengti Lietuvos jau nueitu laisvės ir demokratizacijos keliu.

Buvusiam JAV gynybos sekretoriui renginyje įteiktas Komunizmo aukų memorialo fondo įsteigtas buvusių JAV prezidentų, aršiai kovojusių prieš komunizmą, Hary Truman ir Ronald Reagan vardo laisvės medalis.

Juo yra apdovanoti daugelis iškilų prieš komunistinę santvarką kovojusių asmenų iš viso pasaulio, tarp jų – du Lietuvos politikai: Europos Parlamento narys Vytautas Landsbergis ir Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Emanuelis Zingeris.

Priimdamas apdovanojimą

D. Rumsfeld priminė, kad komunizmas – tai totalitarinė sistema, pasiglemžusi apie 100 mln. gyvybių ir toliau tebegriaunanti žmonių likimus.

Komunizmo aukų memorialo prezidentas Lee Edwardsas paskelbė, kad rudenį JAV vidurinių mokyklų mokiniams pradedamas dėstyti 10 valandų interaktyvus su virtualiu Pasauliniu komunizmo muziejumi susietas kursas apie šios santvarkos nusikaltimus žmonijai.

Memorialo pastangomis Washington taip pat bus kuriamas ir realus komunizmo nusikaltimų muziejus. Minėjime paskelbta, jog Vengrija įnešė pirmąjį tokio muziejaus steigimui reikiamą įnašą.

LR URM

TARTIS DĖL NATO KROVINIŲ GABENIMO PER LIETUVĄ ATVYKSTA JAV TRANSPORTAVIMO VADOVYBĖS VADAS

Lietuvoje birželio 22-23 dienomis lankėsi JAV transportavimo vadovybės (US Transportation Command) vadas William M.Fraser. Vizito tikslas – įvertinti Lietuvos transporto infrastruktūros pajėgumus vežti NATO krovinius į ir iš Afganistano per Lietuvos teritoriją ir aptarti bendradarbiavimą šioje srityje.

Vilniuje W.M.Fraser susitiko su Lietuvos ministru pirmininku Andriumi Kubiliumi, užsienio reikalų ministru Audroniumi Ažubaliu, krašto apsaugos ministre Rasa Juknevičiene, susisiekimo ministru Eligijumi Masiuliu ir Lietuvos kariuomenės vadu Arvydu Pociumi. Su jais aptarė NATO pajėgų sklaidą ir saugaus krovinių vežimo

klausimus.

Su Seimo pirmininko pavaduotoju Česlovu Stankevičiumi, Seimo užsienio reikalų, Nacionalinio saugumo ir gynybos bei Ekonomikos komitetų vadovais buvo aptarti Lietuvos ir JAV kariniai, ekonominiai ir saugumo klausimai.

W.M.Fraser taip pat lankėsi Klaipėdoje, kur susitiko su miesto meru Vytautu Grubliausku, VĮ „Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija“ generaliniu direktoriumi Eugenijumi Gentvilu, AB „Lietuvos geležinkeliai“ generaliniu direktoriumi Stasiu Dailėdka ir Klaipėdos uosto krovos ir logistikos įmonių, su kuriomis dirbama dėl NATO krovinių intermodalaus gabe-

nimo į ir iš Afganistano per Lietuvos teritoriją, atstovais. JAV transportavimo vadovybės vadui buvo pristatyti Klaipėdos uosto pajėgumai dalyvauti krovinių pervežimo procese.

Per Klaipėdos uostą NATO nekariniai kroviniai pradėti gabenti nuo 2010 m. pabaigos. Lietuva, aktyviai dalyvaudama JAV ir kitų NATO šalių pajėgų Afganistane aprūpinimo logistikos opera-

cijose, siekia užsitikrinti ir atgalinį Tarptautinių saugumo paramos pajėgų (International Security Assistance Force, ISAF) krovinių gabenimą. NATO krovinių vežimai naudingi ne tik finansiškai, bet ir dėl įgyjamos patirties organizuojant krovinių vežimus Afganistano kryptimi. Po 2014 m. NATO šalims narėms išvedus ISAF pajėgas iš Afganistano, Lietuva jau bus užsitikrinusi savo vietą for-

muojant tarptautinius tranzito koridorius Azijos kryptimi, kurie ateityje tarnaus vykdant kitų šalių komercinius ar vystomojo bendradarbiavimo projektus Azijos šalyse.

NATO krovinių srutai per Klaipėdos uostą nuolat didėja, vien tik per 2012 m. pirmąjį pusmetį krovinių pervežta pusantro karto daugiau nei per visus 2011 metus. ISAF krovinių pervežimo didėjimo tendencijos turėtų išlikti ir ateityje.

JAV transportavimo vadovybė atsakinga už JAV karinių pajėgų aprūpinimą visame pasaulyje jūra, oru ir sausuma. 2011 m. rugsėjo 5 d. Klaipėdoje atidarytas reguliarus JAV laivo, gabenančio NATO krovinį, transportas.

LIETUVA IR PASAULIS

Lietuvos lenkų atstovai Seime reikalauja stabdyti naujo Valstybinės kalbos įstatymo priėmimą, kol neregamentuota kaip mūsų šalyje gali būti vartojamos tautinių mažumų kalbos. Valdantieji atsako, kad pagal Konstituciją valstybinė kalba Lietuvoje viena – lietuvių, – o kitų niekas nedraudžia vartoti privačiame gyvenime.

Užsienio valstybių žvalgybos siekia „konsoliduoti tautines mažumas, skatinant jų lojalumą trečiosioms šalims bei mažinant jų integraciją į Lietuvos visuomenę“, teigiama Lietuvos Valstybės saugumo departamento (VSD) metinėje veiklos apžvalgoje. Užsienio žinybos taikosi į tautines mažumas ir finansuoja žiniasklaidą. VSD tinklalapyje paskelbtame dokumente nurodoma, jog užsienio valstybės suinteresuotos Lietuvos piliečių skaldymu, kiršinimu. Šis skirsnis apžvalgoje iliustruojamas Kovo 11-osios eitynių bei Algirdo Paleckio ir jo „frontininkų“ nuotraukomis. Kaip vieną priemonių, per kurias siekiama minėtų tikslų, VSD įvardija ir užsienio valstybėms lojalias žiniasklaidos priemones bei visuomenininkus. Tiesa, konkrečių visuomenės informavimo priemonių ar visuomeninių organizacijų saugumiečiai neįvardija.

Medininkuose esančioje Pasieniečių mokykloje birželio 4 dieną surengtoje Branduolinio saugumo kompetencijos centro (BSKC) atidarymo šventėje užsienio reikalų viceministras Evaldas Ignatavičius pabrėžė, kad atidaroma institucija yra solidus Lietuvos indėlis į tarptautinę kovą su branduolinių medžiagų kontrabanda. E.Ignatavičiaus teigimu, branduolinių medžiagų patekimas į neteisėtas rankas yra reali grėsmė, nes vien tik per praėjusius metus Tarptautinės atominės energetikos agentūra (TATENA) užregistravo 147 neteisėtų veiksmų su branduolinėmis medžiagomis atvejus.

Birželio 11 d. pirmą kartą šalies istorijoje Baltijos jūros pakrantėje tarptautinių karinių pratybų BALTOPS 2012 metu įvyko sąjungininkų išsilaupinimo operacija, kurioje dalyvavo septynių NATO valstybių – Lietuvos, Estijos, Jungtinių Amerikos Valstijų, Latvijos, Lenkijos, Nyderlandų ir Vokietijos – laivai, lėktuvai ir kariai. „Šios didelio masto tarptautinės pratybos dar kartą įrodo, kad Lietuvos žmonės nėra vieni vieni, o narystė NATO tampa visaverte, - pratybas stebėjusi kalbėjo krašto apsaugos ministrė Rasa Juknevičienė. - Svarbu, kad Lietuvos kariai, veikdami drauge su kitomis Aljanso narėmis ir partnerėmis, gali tobulinti sąveiką, didinti tarpusavio pasitikėjimą rengiantis galimoms krizinėms situacijoms Baltijos regione.“

Lietuvos ambasadorius JAV Žygmantas Pavilionis birželio 10 d. elitiniame JAV sausumos pajėgų apmokymų centre - JAV kariuomenės karo kolegijoje (US Army War College) – Pennsylvania valstijos Carlisle mieste susitiko su kolegijos vadovu generolu majoru Gregg F. Martin bei ilgamečiu JAV bei tarptautinių pajėgų vadovu Irake, dabartiniu JAV kariuomenės vado pavaduotoju generolu Lloyd J. Austin III. Susitikimas įvyko Lietuvos ambasadoriui dalyvaujant iškilmingame JAV Carlisle karo kolegijos 2012 metų karininkų laidos diplomų įteikime.

LR Užsienio reikalų ministrui Audroniui Ažubaliui adresuotame JAV valstybės sekretorės Hillary Clinton laiške dėkojama už nuosekliai Lietuvos pastangas užtikrinti Europos humanitarinio universiteto (EHU) ilgaamžiškumą, politinę ir finansinę paramą įstaigos švietėjiškai misijai ir žadama tolesnė trejų metų JAV finansinė parama šiam projektui išlaikyti.

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

DIRVA

LIETUVOS DIRVOS IR PASAULIS

METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLAUSE - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00

Chicagos „Dainavos“, Clevelando „Exultate“ ir Toronto „Volungės“ chorai. Priekyje chorų dirigentai: Dalia Skrinskaitė-Viskontienė, Darius Polikaitis ir Rita Čyvaitė-Kliorienė.

Dainos Puterienės nuotraukos

TĖVYNĖ, TAUTIŠKUMAS, TIKĖJIMAS

Trijų chorų koncertas „Namų psalmės“, 2012.06.10. 2 v.p.p., Cleveland Institute of Music, Kulas Hall. Koncerte dalyvaujantys chorai ir jų vadovai: „Dainava“ (Chicago – Darius Polikaitis), „Exultate“ (Cleveland – Rita Čyvaitė-Kliorienė), „Volungė“ (Toronto – Dalia Skrinskaitė-Viskontienė). Koncerto solistai: sopranos Indrė Viskontaitė, baritonas Nikola Budimir, tenoras Arūnas Radtke. Akompaniatorius: pianistas William C. Shaffer. Jungtiniame chore 146 atlikėjai. Pirmoje programos dalyje – lietuvių kompozitorių dainos, antroje – iškilmingos šv. Cecilijos Mišios „Messe Solenne de Sainte Cecile“ (Charles Gounod) su sumažintu kameriniu orkestru, vargonais ir solistais. Klausytojų apie penki šimtai. Koncerto trukmė – dvi valandos. Rengėjai nepažymėti.

Pirmoje koncerto dalyje skambėjo dešimt lietuvių kompozitorių dainų, skirtų Lietuvos gamtai, laisvei, taikai, žmogaus ir gamtos darniam sugyvenimui, tikėjimui šviesesne ateitimi, iš gilios praeities šaknų besikerojančiai stiprybei. Su mažomis išimtimis ir nuotaika ir slinktimi ir jausmų proveržiais jos buvo gana panašios, būdingos lietuviškai, lyrizmu grįstai, dvasiai. Tačiau, kompozitoriai savo muzikines mintis jose reiškė savitai, giliai asmeniškai, glaudžiai ir sėkmingai „bendradarbiaudami“ su toms dainoms žodžius sukūrusiais poetais.

Pirmasis šios popietės dirigentas buvo Darius Polikaitis. Jo lankstūs, bet tvirti mostai sugebėjo iš atlikėjų išgauti ne tik kokybišką garsą, bet išryškinti ir dainuojamame žodyje tūnančią prasmę. „Mes Lietuvos vaikai“ (muz. ir žodž. Viliaus Storostos-Vydūno). „Lietuva – tėvų žemė šventa“ (muz. Ritos Čyvaitės-Kliorienės, žodž. Nijolės Kersnauskaitės) ir „Taikos dvasia“ (muz. Vaclovo

Augustino, žodž. Bernardo Brazdžionio), Polikaičio rankų „glostomos“ buvo graži koncerto įžanga, kurios viršūnė buvo daug pasakantis fortissimo dainoje „Lietuva – tėvų žemė šventa“.

Kitas keturias dainas dirigavo Dalia Skrinskaitė-Viskontienė. Jos buvo kiek skirtingos ir nuotaika, ir slinkties kaita ir, tuo pačiu atlikėjams statomais reikalavimais. Daina „Brolis“ (muz. Dariaus Polikaičio, žodž. Justino Marcinkevičiaus), buvo kiek ilgesnė, sudėtingesnė, kartais beveik išvirstanti į *sprechstimme*. Užsibaigė ji dirigentės įdomiai suvoktu ir atlikėjų paklusniai išpildytu pianissimo. Dar įdomesnė buvo „Ryto raselė krito“ (Pirma dalis iš „Lietuviškos siuitos“, muz. Nijolės Sinkevičiūtės, lietuvių liaudies žodžiai) su keturių rankų fortepijono palaikymu (William C. Shaffer ir Rita Čyvaitė-Kliorienė). Tai buvo pati „pagoniškiausia“ ir senoviškiausia šio koncerto daina, lyg kažkokie kerai, ar užkalbėjimai. Beatvangia, kampuota, greitėjančia, net bauginančia,

slinktimi, ši „raselė“ rašančiam priminė kompozitoriaus Igor Stravinsky garsųjį baleto „Le Sacre du Printemps“ („Pavasario apeigos“). Dalia Viskontienė šią dainą dirigavo burtininkės lazdelės mostais, o choristai buvo tikslūs net ir staigiuose slinkties posūkiuose. „Anoj pusėj Nemuno“ (lietuvių liaudies daina, harmonizuota Mikalojaus Konstantino Čiurlionio) prasideda tyliai, banguojančiai, ilgesingai. Nors ta tyli banga ir išsiliejo iki „anos pusės Nemuno“, ji buvo per trumpa. Norėjosi platesnės, ilgesnės, nejučiomis ištirpančios mėlynuose užnemunės toliuose... Tai būtų buvęs graži atsvara šioje dainoje besikivirčijantiems berneliams ir mergelėms. „Ažuolėli šimtašaki“ (muz. Vaclovo Augustino, žodž. Vlodo Braziūno) buvo „tvirčiausia“ šios koncerto dalies daina, nepasiduodanti pesimizmui, tvirtai tikinti į ištvermėje užgrūdintą, užtarnautai šviesią ateitį. Tai lyg prisikėlusios Lietuvos simbolis, kurį atkūrė vaizdžiu dirigentės mostų vedami atidūs atlikėjai. Tai

Rita Čyvaitė-Kliorienė diriguoja Charles Gounod iškilmingas Mišias, sukurtas šv. Cecilijos garbei.

buvo pakili užsklanda Dalios Skrinskaitės-Viskontienės interpretuotai dainų pynei.

Artėjant lietuviškosios koncerto dalies pabaigai, diriguojant Dariui Polikaičiui, klausytojai išgirdo dvi Jono Tamulionio dedikacijas (V ir VI dalį iš jo „Septynios dedikacijos Lietuvai“ ciklo) Justino Marcinkevičiaus žodžiams. Pirmojoje, „Dedikacija gimtųjų namų žemei“, dalyvavo ir choro solistai: sopranas Virginija Bruožytė-Muliolienė, altas Danguolė Radtke, tenoras Jonas Muliolis ir bosas Vytautas Vaitkus. Prie jų prisidėjo ir orkestras su vargonais. Šis kūrinys yra gilus, nuoširdus ir pagarbus nusilenkimas gimtajai žemei ir neblėstantiems praeities vaizdams. Kartu jis yra ir sudėtingas balso, ritmo ir žodžio atžvilgiu. Nebuvo jis lengvas nei balsingam chorui, nei solistams, kurie, savo mažuose įsiterpimuose, turėjo pasistengti, kad būtų išgirsti. Tačiau kova buvo per daug nelygi, kad muzikinis-poetinis dainos turinys atsiskleistų visoje savo pilnatvėje.

Antroji dedikacija, „Dedikacija žaliųjų pievų žemei“, buvo visais atžvilgiais sėkmingesnė: tarp choro, orkestro, vargonų ir dirigento (kuris choro vadeles laikė gerokai įtempęs), jautėsi dar na, pasitikėjimas vienas kitu, paklusnumas, drausmingumas. Iš grynai poetinio-žodinio taško, šis kūrinys, dabartį

nuskaidrinančių ryškių vaikystės išgyvenimų gausa, dažnai priminė garsaus prancūzų rašytojo Marcel Proust romaną „A la recherche du temps perdu“ („Prarasto laiko paieška“). Choristai turėjo pasitempti, kad tie vaikystės sapnai, bent akimirka, taptų menine tikrove. Ir jiems tai pavyko, užantspauduojant šią dedikaciją galingu baigminiu fortissimo.

Paskutinė pirmo šios koncerto dalies daina buvo visiems gerai žinoma, mėgiama, niekada nenuvilianti Juozo Gudavičiaus „Kur giria žaliuoja“ (žodž. Ksavero Sakalausko-Vanagėlio). Ją taip pat dirigavo Darius Polikaitis. Pradiniu, vingiuojančiu garso potvyniu, ji kiek panašėjo į „Anoj pusėj Nemuno“, tačiau ji yra kiek „rimtesnė“, „iškilmingesnė“, „dvasingesnė“, reikalaujanti stiprių, sodrių, žemų vyrų balsų ir skaidrių lengvai į viršūnes skriejančių sopranų, ypač frazėse „Krantai Nemunėlio lyg rūtų daržai“ ir „Ten dainos bernelio skamba taip gražiai“. Kartais, persistengiantys moteriški balsai čia pavirsta į riksmą. Malonu, kad taip neatsitiko šiame koncerte. Niūniuojantis *mormorando* buvo neprislopintas, neužkimęs, skambiai vaikus.

Jei pirmoje koncerto dalyje choristų atrama buvo gili Lietuvos praeitis, tautos taško, šis kūrinys, dabartį

Dirigentai ir solistai apdovanoti gėlėmis. Iš k.: akompaniatorius William C. Shaffer, dirigentė Dalia Skrinskaitė-Viskontienė, dirigentas Darius Polikaitis, solistai Nikola Budimir, Arūnas Radtke, Indrė Viskontaitė ir dirigentė Rita Čyvaitė-Kliorienė.

(Nukelta į 11 psl.)

BOSTONO „SAMBŪRIO“ 75-ERIŲ METŲ JUBILIEJUS

Bostono „Sambūris“ vertas mūsų dėmesio dėl to, kad jis yra ilgiausiai gyvuojanti tautinių šokių grupė JAV, o gal net ir visame pasaulyje. Grupės istorija yra reikšminga ir tuo, kad per grupės istoriją išvengiame lietuvių tautinių šokių atgaivinimo ir puoselėjimo pradžią, jų reikšmę JAV senosios imigracijos lietuvių gyvenime ir kartu jų svarbą išlaikant lietuvių pokario išėivijoje. Bostono tautinių šokių grupės steigėja buvo Ona Pivoriūnaitė Ivaškienė.

Įdomus kelių susikryžiavimas įvyko 1939 m., kai kūno kultūros mokytoja Marija Baronaitė atvyko į JAV organizuoti tautinių šokių programą Lietuvių diena, turėsią vykti rugsėjo 10 d. Pasaulinėje parodoje New Yorke. Tų pačių metų vasarą, Bostone leidžiamo laikraščio „Darbininkas“ organizuotoje gegužinėje dalyvavo Onos Ivaškienės vadovaujama tautinių šokių grupė. Gegužinėje svečiavosi ir Baronaitė. Sužavėta jaunųjų Bostono šokėjų, ji pakvietė juos dalyvauti Pasaulinės parodos Lietuvių dienos programoje kartu su kitomis trijomis grupėmis iš New Yorko. Stebint New Yorko miesto merui LaGuardia, Lietuvos diplomatams ir dar 25,000 žiūrovams, grupė atliko septynius šokius, tarp jų „Kalvelį“ ir „Mikitą“. Šis lemtingas pasirodymas padėjo Onai Ivaškieni užmegzti visam gyvenimui išsaugotą draugystę su Marija Baronaite. Ona pasiryžo toliau rodytis su savo šokėjais, atstovaudama lietuvių kultūrą.

Per 75 gyvavimo metus grupė pasirodė bent keliuose tūkstančiuose viešų koncertų. Yra sunku išvardinti, kada ir kur yra įvykę vien tik svarbesni pasirodymai. „Sambūris“ šoko visose išėivijos Tautinių šokių šventėse, pradėdant pačia pirmąja

Bostono „Sambūris“ įžengia į IV Lietuvių tautinių šokių šventės aikštę 1972 m. Priekyje eina Ona Ivaškienė, grupės plakata neša Birutė Račkauskaitė (Žiaugrienė) ir Marius Žiaugra, XIV Šventės Bostone organizacinio komiteto nariai.

Čikagoje, 1957 m., kurioje keturiasdešimt Bostono šokėjų buvo vienintelė grupė atlikusi pilną 16 šokių šventės repertuarą. Vėliau grupė vyko į dvi Dainų šventes Lietuvoje. Ypač verta paminėti tai, kad Bostono grupė dalyvavo ne tik lietuviškuose renginiuose, bet ir prasiveržė į amerikiečių liaudies (folk) festivalius. Šie pasirodymai vykdavo ne tik Bostono apylinkėse. Pavyzdžiui, 1942-1949 m. grupė buvo kviečiama į visos Amerikos National Folk festivalį, kuris buvo rengiamas Philadelphia, Cleveland ir St. Louis miestuose. 1969 m. grupė koncertavo Knoxville, Tennessee. 1961 m. po grupės pasirodymo Washington, D.C., vykusiam amerikiečių festivalyje, JAV Valstybės departamentas pakvietė „Sambūrį“ pasirodyti naujųjų rūmų atidarymo išskilmėse. Ta proga per „Amerikos balsą“ į Lietuvą buvo transliuojamas pokalbis su grupės vadove ir keliais šokėjais. 1944 m. įvyko pirmasis New England Folk festivalis, kuriame iki šių dienų „Sambūris“ ne tik dalyvauja su vaikų ir jaunimo šokėjų grupe, bet taip pat ir pardavinėja lietuviško maisto patiekalus festivalio žiūro-

vams. Grupę buvo galima pamatyti vietinės televizijos laidoje, ji buvo kviečiama pasirodyti Harvardo, Bostono universiteto ir kitų garsių institucijų renginiuose. 1963 m. Opera Company of Boston vadovė Sarah Caldwell pasikvietė „Sambūrį“ į jos statomą operą „Faust“, kurios vienos scenos metu buvo šokamas liaudiškas šokis.

Ona Ivaškienė ypač nusipelnė pristatydama lietuvių tautinius šokius plačiai Amerikos visuomenei, kuri vertino šokius kaip etninės kultūros išraišką, tuo pačiu, jos vedama tautinių šokių grupė garsino Lietuvos vardą tarp amerikiečių. O tarp lietuvių „Sambūris“ turtino išėivijos kultūrinį gyvenimą nuolat atlikdamas programą įvairiose šventėse ir renginiuose. Ne mažiau svarbu, kad tautinių šokių grupė subūrė jaunimą į jiems malonią ir smagią lietuvišką veiklą. Po Antrojo pasaulinio karo atvykę lietuviai noriai jungėsi į Ivaškienės šokių grupę. Būtų sunku surasti tos kartos vaiką, kuris nebūtų šokęs „Sambūryje“. Čia susipažinę jaunuoliai kūrė lietuviškas šeimas, kurių Bostone yra ne viena.

T a i g i, B o s t o n o „Sambūris“ gali daug kuo didžiulis ir džiaugtis švėsdamas savo 75-erių metų jubiliejų. Šių metų gegužės 6 d., sekmadienį, įvyko koncertas tai progai pažymėti. Koncerto metu surinktos aukos buvo skirtos Lietuvos Vaikų Globos labdaros organizacijai. Fontbonne Academy auditorijoje gausiai susirinkę žiūrovai klausėsi sveikinimo žodžių, kuriuos tarė Vaikų globos pirmininkė seselė Elenytė Ivanauskaitė, XIV Lietuvių tautinių šokių šventės organizacinio komiteto pirmininkas Marius Žiaugra, Lietuvių tautinių šokių ins-

tituto pirmininkė Danguolė Varnienė, atvykusi iš Los Angeles, ir JAV Lietuvių Bendruomenės Bostono apylinkės pirmininkė Rima Girniuvienė. Taip pat buvo perskaitytas sveikinimas iš Lietuvos Respublikos prezidentės Dalios Grybauskaitės. Karštais plojimais į sceną palydėti ir pasveikinti keturi iš pirmųjų 20 šokėjų pradėjusių šokti 1937 metais įkurtoje grupėje: grupės steigėjos sūnus Rymantas Ivaška, Veronika Ivanauskas Bizinkauskas, Alice Plevokas Ruseckas ir Frances Balukonis Bumila.

Programos pranešėjos, Aista Kazlauskaitė ir Akvilė Girdauskaitė, anglų ir lietuvių kalbomis žiūrovus trumpai supažindino su „Sambūrio“ susikūrimo aplinkybėmis ir veiklos istorija. Po trumpos įžangos prieš žiūrovų akis atsivėrė spalvų ir judesio margumynas, kai „Sambūrio“ jaunimo, suaugusių ir pagyvenusių rateliai pradėjo šokti. Žiūrovai gėrėjosi programos įvairumu ir šokėjų atliekamais žingsniais, šokių sudėtingomis figūromis. Programa prasidėjo jau tradiciniais tapusiais šokiais „Kepurinė“, „Mikita“ ir „Čigonėlis“, kurio choreografiją sukūrė pati Ona Ivaškienė. Programą tęsė ne tik „aukso fondo“ šokiai, bet ir naujos choreografijos šokiai, iš kurių keletas buvo sukurti Vidmanto Mačiulskio. Jo sukurtus šokius matysime ir šokių šventėje. Iš viso koncerto programą sudarė 22 šokiai, kiekvienas išsiskiriantis savo nuotaika ar charakteriu: ar tai būtų jaunatviškai linksmas, lyriškas, humoristinis, vaidybinis, ar santūrus. Juos puikiai atliko aštuoniasdešimt „Sambūrio“ narių, kurie bus tarp 185 bostoniškių dalyvaujančių šią vasarą Bostone vyksiančioje XIV Lietuvių tautinių šokių šventėje.

Ona Ivaškienė vadovavo

„Sambūriui“ beveik 50 metų, bet 1987 m. perleido vadovavimą savo sūnui Gediminui. Po jo „Sambūriui“ vadovavę Rūta Mickūnienė, Naida Šnipaitė Johnson, Daiva Veitaitė Neidhardt ir Tomas Mikuckis buvo pakviesti į sceną ir apdovanoti gėlėmis. Tomas, kuris prieš aštuonerius metus perėmė grupės meno vadovo pareigas, nuoširdžiai padėkojo talentingiems šokėjams ir darbščiam tėvų komitetui, kad taip šiltai priėmė jį į „Sambūrio“ šeimą. Negailėjo padėkos žodžių ir savo mokytojoms bei kitiems šio meno puoselėtojams, davusiems jam pagrindus ir įkvėpimą tolimesniam darbui. Šokėjai ir žiūrovai savo plojimais išreiškė padėką Tomui už jo tiek metų įdėtą darbą ruošiant šokėjus ir taip pat kuriant šio koncerto programą. Visa eilė kitų geradarių ir bendradarbių buvo paminėti už jų įnašą rengiant jubiliejaus šventę. Kaip matyti, graži tautinių šokių tradicija Bostone gyva jau daugelį metų ir, sprendžiant iš „Sambūrio“ šokėjų ir rėmėjų didelio entuziazmo minint šią ypatingą sukaktį, neabejojame, kad dar ilgai išliks.

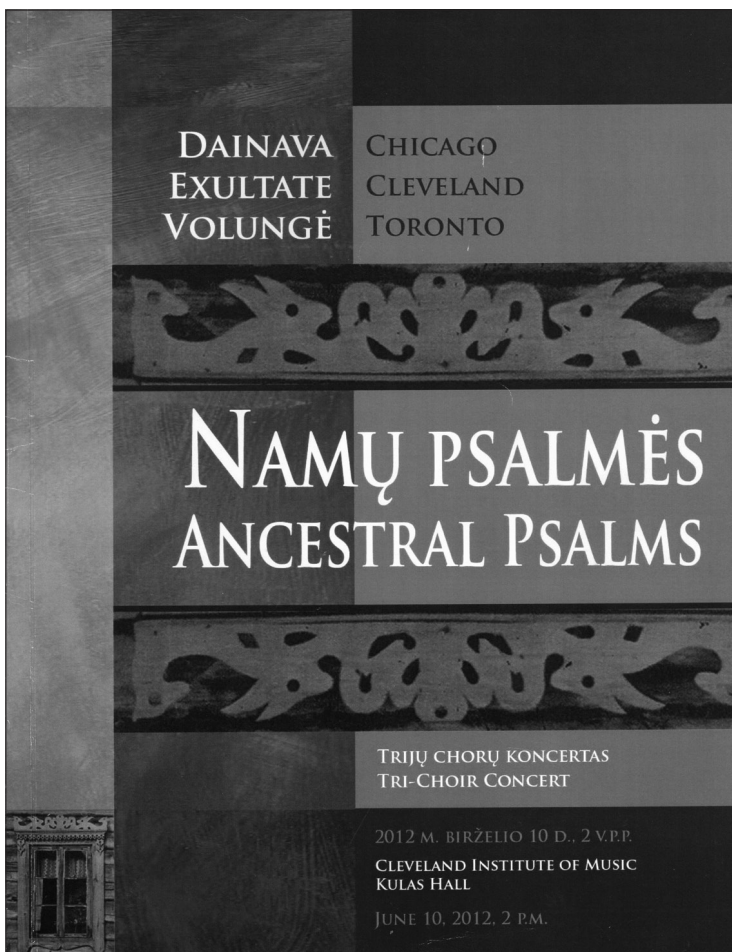
„Sambūrio“ jubiliejinis koncertas buvo kaip įžanga į liepos 1 d. vyksiančią XIV Lietuvių tautinių šokių šventę. „Sambūris“, šventės šeiminkai, yra pasiruošę gražiai priimti visus atvyksiančius svečius. Šventės organizacinio komiteto branduolį sudaro anksčiau buvę ir dabartiniai „Sambūrio“ šokėjai. Kai kurie iš jų, eilę metų dalyvavę kitose šventėse, irgi šoks šios šventės meninėje programoje. O komiteto vicepirmininkė Gloria Adomkaitienė gali pasigirti, kad šoko pirmojoje Tautinių šokių šventėje Chicago mieste 1957 m., kai „Sambūriui“ jau buvo 20 metų!

Toji pirmoji prieš 55 metus įvykusi šventė subūrė 29 grupes ir 600 šokėjų. Po jos dar aštuonios šventės buvo surengtos Chicago mieste, o po vieną šventę įvyko Cleveland, Hamilton, Toronto ir Los Angeles miestuose. Šioje šventėje Bostone dalyvaus daugiau nei 1,800 šokėjų, o pačią šventę stebės apie 4,000 žiūrovų. „Sambūrio“ istorija yra modernių laikų tautinių šokių istorija, kuri parodo savo tęstinumą. Visus mus jungia meilė tautiniams šokiais ir mūsų lietuviybės jausmas. Tautinių šokių šventės tampa mūsų visų susivienijimo akimirka, kuri apima visas kartas, visas bangas.

Birutė Šležiūnė, XIV Lietuvių tautinių šokių šventės komiteto atstovė spaudai

Bostono tautinių šokių grupė su Ona Ivaškieni 1949 m. St. Louis mieste National Folk Festival metu.

Koncerto programos viršelis

(Atkelta iš 10 psl.)

TĖVYNĖ...

pagoniškos šaknys, ir gimtoji kalba, tai antroje dalyje, giedodami muzikų globėjos šv. Cecilijos garbei skirtas, Charles Gounod iškilmingas mišias „Messe solennelle de sainte Cecile“, jie sėmėsi stiprybės ir vilties stovėdami ant krikščionybės-katalikybės pamatų. Choriui, kuri energingai dirigavo Rita Čyvaitė-Kliorienė, tai buvo didžiausias ir painiausias šio koncerto iššūkis, kurio jie nepabūgo. Choriui talkino orkestras ir solistai: sopranas Indrė Viskontaitė – dar negirdėtas retas muzikės ir mokslininkės derinys, baritonas Nikola Budimir ir tenoras Arūnas Radtke. Įdomu, kad šios mišios – *Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus, Benedictus, Agnus dei* – buvo giedamos „nesuitalinta“ lotynų kalba: *Žodžiai coeli, excelsis, celestis, suscipe* ir t.t., skambėjo su minkšta „c“, o ne su itališka „č“, o *agnus ir dignus* nepavirto į *anjus ir dinjus*. Solistų partijos buvo neilgos, jų sceninė laikysena profesionali. Tačiau jų balsinio indėlio lygmuo svyravo. Sodriausias buvo baritonas Nikola Budimir, jo balsas lengvai pasiekė klausytojus. Iš švelnaus tenoro Arūno Radtke norėjosi daugiau balsinio atvirumo, pilnumo, ypač giedant *Sanctus* ir *Agnus dei* (su sopranu). O kad pilnai įvertinus talentingą Indrę Viskontaitę, norėtusi ją išgirsti atskirai, įvairuojančiu muzikos stilių

rečitalyje. Tikėtina, kad visos į ją sudėtos viltys pasiteisintų.

Nors solistai šias mišias praturtino, šią dieną jos priklausė chorui ir jis neapvylė, o kai kur, net nustebino. *Kyrie* jis maldavo, *Gloria* nepašyškstėjo Dievui priklausančios garbės, *Sanctus* jis triskart nuolankiai pabrėžė Dievo šventumą, *Benedictus* laimino ateinančią Viešpaties vardą, o *Agnus dei* nusižeminusiai prašė nuodėmių atleidimo. Bet giedodami *Credo* choristai įtikinamai ir neatšaukiamai patvirtino tikėjimo tiesas pasikartojančiai galingomis, kartais priblokšiančiomis balso salvėmis, painiais balsų deriniais. Nors choro dainavime-giedojime pasitaikė mažų nesklaidumų, vienam ar kitam balsui retkarčiais „išsišokant“, ar nustelbiant solistus, bendras įspūdis buvo gražus, žadantis šiam jungtiniam dainos vienetui našią ateitį pasišventusių ir stebėtinai (!) nepavargstančių vadovų rankose. Paskutinis šio koncerto kūrinys buvo Frideric Handel „Aleliuja“ (lietuviškas vertimas jo dirigentės Ritos Čyvaitės-Kliorienės).

Koncerto atlikėjus klausytojai pagerbė ilgais, garsiais plojimais ir atsistojimu, kuris, šį kartą, buvo neabejotinai užtarnautas, kaip ir gėlės bei dovanos, kuriomis jie buvo apdovanoti. Pasinaudojant „Aleliuja“ giesmės žodžiais, vietoj įmantrių linkėjimų, tegalima pridėti: „*Giesmę dievišką giedok darniai, aleliuja, aleliuja, amen*“.

Vytautas Matulionis

KRIZĖ PRIVERTĖ NURĖŽTI IR NOBELIO PREMIJAS

Šių metų Nobelio premijų laureatų pinigines papildnės mažiau, mat dėl ekonominės krizės jos sumažintos 20 proc. Apie tai pirmadienį pranešė premijas teikiantis Nobelio fondas.

„Birželio 11 dieną vyksiančiame posėdyje Nobelio fondo direktorių valdyba nustatė, kad Nobelio premija 2012 metais sieks 8 mln. Švedijos kronų (900,8 tūkst. eurų, daugiau kaip 3,1 mln. litų)“, – pranešė fondas.

Nuo 2001 metų kiekvienos premijos laimėtojams atitekdavo po 10 mln. kronų.

„Šis žingsnis buvo būtina priemonė, siekiant ilgalaikėje perspektyvoje nepakenkti kapitalui“, – pažymėjo organizatoriai.

Stokholme įsikūręs fondas skiria prestižines Nobelio medicinos, fizikos, chemijos, literatūros, taikos ir ekonomikos premijas.

Fondo vadovas Lars Heikensten naujienų agentūrai AFP teigė, kad tai buvo sunkus sprendimas.

Tačiau jis pabrėžė, kad „finansų rinkose yra daug neramumo, užklupo krizė, bet to yra priežasčių manyti, kad

keletas artimiausių metų gali būti sudėtingi“.

„Manome, kad protinga veikti dabar, kol dar ne per vėlu“, – pridūrė jis.

Nobelio premijos mokamos iš lėšų, kurias testamentu paliko premijų įsteigėjas Alfredas Nobelis.

Fondas siekė, kad išlaidos būtų mažesnės už pajamas, kurias atneša investicijos, pastarąjį dešimtmetį to padaryti nesiseka.

„Dabar gyvename laikais, kai sudėtinga iš investicijų gauti tiek pajamų, kiek anksčiau“, – kalbėjo jis ir pastebėjo, kad fondas padidino premijas, kai 10 deš. jiems pavyko daugiau uždirbti.

2000 metais laureatams buvo teikiama 9 mln. kronų prizas, o nuo 1994 metų premija nebuvo mažesnė nei 7 mln. kronų, praneša naujienų agentūra TT.

Įvertinus infliaciją, 8 mln. kronų premijos atitinka toki patį piniginių lygį kaip 1901 metais, kai jos įteiktos pirmą kartą, pripažino L. Heikensten. Tuomet premija siekė beveik 150,8 tūkst. kronų.

Fondo ilgalaikis siekis – padidinti premijos dydį, pa-

„DIRVAI“ AUKOJO

G.Pauliukonis, St.Peters., FL	..55
Kun. J.Bacevice, Clev., OH45
G.Taoras, Dover, NH45
A.Venckūnas, Santa Monica, CA45
J.Gudėnas, Euclid, OH25
S.Lee, Seminole, FL25
J.Smulskis, Lima, OH25
S.Gruzdys-Laino, Begur, ISP20
R.Kapeskas, Hartford, CT10
A.Kavaliūnas, Culver, IN10

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

žymėjo fondo vadovas, tačiau jis pažymėjo, kad svarbu „per daug nenusiraminti“, kai siaučia euro zonos krizė.

„Svarbu įsitikinti, kad ir toliau galėsime teikti premijas“, – kalbėjo L. Heikenstenas. Tačiau jis nemano, kad sumažinus premijos piniginių dydį, sumažės apdovanojimo reikšmė.

„Jo reikšmė visų pirma slypi tame, kad tai unikali premija. Kai sulauksime rudens, kai bus skelbiami laureatai, esu tikras, kad laimėtojai, nepaisant to, bus labai labai laimingi“, – pridūrė jis.

GAISRO NUNIOKOTOS TYTUVĖNŲ BAŽNYČIOS ATSTATYMO DARBAIS DOMISI PROKURORAI

Šią žiemą gaisro nusiaubto Tytuvėnų bažnyčios ir vienuolyno komplekso atstatymo darbai susidomėjo prokurorai.

Lietuvos Generalinė prokuratūra atlieka ikiteisminį tyrimą dėl viešojo pirkimo Tytuvėnų Švč.Mergelės Marijos bažnyčios fasadui ir tvoroms remontuoti, praneša dienraštis „Lietuvos rytas“.

Pasak dienraščio, šio 5,6 mln. litų vertės konkurso laimėtoja anksčiau pripažinta bendrovė „Irdaiva“, tačiau Lietuvos verslo paramos agentūra (LVPA) šį pavasarį atmetė projekto paraišką ir neskyrė finansavimo. ES fondų finansuojamas projektas buvo sustabdytas ir dėl smarkiai bažnyčios stogą apgadinusio gaisro – nutarta, kad neverta remontuoti sienų, kai gali įgriūti stogas.

Paaiškėjo, kad LVPA leidimo net nebuvo laukta - laimėtojas savo nuožiūra užsakė projektavimo darbus, o Tytuvėnų piligrimų centrui pateikė 782 tūkstančių litų sąskaitą. Ji iki šiol dar neapmokėta, nes darbai atlikti savo rizika.

LVPA specialistai apstulbo, kai išvydo tokią didelę sąskaitą už kiek daugiau kaip mėnesį trukusį darbą. Viešųjų pirkimų tarnyba (VPT) patikrino šį viešąjį pirkimą ir dėl aibės pažeidimų apskritai pripažino

sudarytą sutartį niekine.

Tytuvėnų piligrimų centrui vadovaujantis Pranas Jurkaitis buvo įpareigotas pirkimą nutraukti, o medžiaga perduota Generalinei prokuratūrai. „VPT atlieka dar vieną tyrimą dėl po gaisro surengto bažnyčios ir vienuolyno stogo remonto techninio projekto ir techninės priežiūros paslaugų pirkimo“, - dienraščiui sakė VPT atstovė Aušra Pocienė.

Kaip rašo dienraštis, tačiau nei VPT išvada, nei naujas prokuratūros tyrimas piligrimų centro vadovo nesustabdė - jis paskubomis paskelbė du naujus konkursus atstatyti gaisro nuniokotą bažnyčią ir vienuolyną. Abiejų konkur-

sų laimėtoja vėl tapo ta pati „Irdaivos“ įmonė.

Paveldosaugininkų ekspertai apskaičiavo, kad atstatymo darbai kainuos apie 4 mln. litų, o konkurso laimėtoja tai žada padaryti už kur kas didesnę sumą - beveik 5 mln. litų. Bendrovės „Irdaiva“ paskelbimas konkurso laimėtoja nustebino paveldosaugininkus, mat jie dar net neapsvarstė techninio projekto.

„Specialistų komisija rinksis į posėdį ir spręs, ar pritarti šiam projektui“, - nusistebėjo Kultūros paveldo departamento Šiaulių teritorinio padalinio vadovas Rytis Budrys.

Po gaisro pasigesta 60 kultūros vertybių, iš kurių 24 įtrauktos į Kultūros vertybių registrą.

Mirties pranešimas

**A.†A.
VIKTORAS ADOMAVIČIUS
10-9-1946 – 5-30-2012**

Pranešame, kad po sunkios ligos mirė mūsų mylimas vyras ir tėvelis. Velionis priklausė L.S.T. Korp! Neo-Lithuania ir Tautiniai Sąjungai.

Giliai nuliūdę liko žmona ALVYDA, sūnūs ANDRIUS ir ALEKSAS. Motina ONA ADOMAVIČIENĖ, seserys BIRUTĖ ir RAMUNĖ LINDEIS su vyru MARK ir vaikais MAX ir ANNA.

Taip pat giminės Kanadoj ir Lietuvoj.

Liūdinti šeima

LIETUVIŲ RADIOJO PROGRAMA girdima antradieniais 9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpiką, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687.

Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

Iš taip arti Lietuvos krepšinio rinktinės dar niekas nematė. Tai pirmasis dokumentinis filmas apie krepšinio rinktinės užkulius. „Mes už Lietuvą“ – kino teatrus pasiekė gegužės 31-ąją. Filmo režisierius Andrius Lekavičius.

KĘSTUTIS KEMZŪRA: „LABAI DŽIUGU, KAD ARVYDAS SABONIS PADEDA PER TRENIRUOTES“

„Reikės valios, juk esame vyrai“, – suprasdamas, kad laiko maksimaliai pasiruošti olimpiniam atrankos turnyriui Venesueloje nepakaks, ištaria Lietuvos krepšinio rinktinės treneris Kęstutis Kemzūra. Houston komanda surengė tris treniruotes, tačiau iki šiol jaučia adaptacijos poveikį.

Treneris prisipažino, kad pirmąją naktį miegojo neramiai, kelis kartus prabudo. Adaptuotis dar nespėjo ir Lietuvos krepšininkai. „Vakare vėl negalėjome intensyviai treniruotis, nes adaptacija dar vyksta. Vyrai vangoki“, – pasakojo K. Kemzūra.

Specialiai *15min.lt* interviu iš Houston su vyriausioju treneriu – ne tik apie rinktinės pasiruošimą, bet ir Arvydo Sabonio įtaką treniruotėms, skambučių Martynui Gecevičiui ir kvietimą prisijungti prie Azerbaidžano rinktinės priėmusį Rolandą Alijevą.

– Treneri, kokie yra stovyklos Houston pagrindiniai

akcentai? – paklausėme K. Kemzūros.

– Pirmiausia, prisijungė dar trys žaidėjai, tad juos reikės supažindinti su sistema ir deriniais. Mums reikia ištaisyti tai, kas nepavyko Lietuvoje per tas dvi rungtynes. Tai – pagerinti gynybą du prieš du, pasikeitimus, komunikaciją tarp žaidėjų, derinių išpildymą. Šlifuojame detales ir toliau dirbame. Stengsimės gerinti žaidimą, įnešti daugiau kokybės.

– Šią vasarą pasirengimas ketvirtadaliu trumpesnis nei įprastai, o trims žaidėjams, tik dabar prisijungusiems prie komandos, jis bus dar trumpesnis. – Žinoma, to laiko trūksta. Nebus šimtaprocentinis išbaigtumas, tokio, kokio norėtume... Reikės valios, juk esame vyrai. Jeigu ko trūks – ar susižaidimo, ar treniruočių, reikės turėti charakterį ir bendromis pastangomis dirbti. Žinoma, yra bėdų, nedidelių traumų. Tik šiandien atskridęs Rimas nesportavo,

o Lietuvoje prisijungusiems Jonui Mačiuliui ir Martynui Pociui ši vakarinė treniruotė buvo tik pirma pilnavertė treniruotė su komanda. Ryte dar pasikartojome derinius, vyrai svorius dvejomis grupėmis kilnojo. Vakare vėl negalėjome intensyviai treniruotės daryti, nes adaptacija dar vyksta. Vyrai vangoki, todėl kokybės nepavyko išgauti, darėme daug klaidų. Tikėsimės, kad rytoj bus geriau.

– Toks svarbus krepšininkas kaip Šarūnas Jasikevičius taip pat prisijungė vėliau, nežaidė draugiškų rungtynių.

– Nežaidė, bet jis sportavo su komanda. Tik tiek, kad nerungtyniavo. Derinius jis žino, nereikėjo priminti. Jis jau adaptavosi prie komandos.

– Ar tuomet, kai iš rinktinės dėl traumos iškrito Renaldas Seibutis nebandė skambinti Martynui Gecevičiui?

– Skambinau. Kalbėjomės su juo, bet jis jau turėjo kitų

VIKTORIJA ČMILYTĖ RUSIJOJE UŽĖMĖ TREČIAJĄ VIETĄ

Birželio 22 d. Rusijoje pasibaigusiame dvylikos dalyvių FIDE „Grand Prix“ serijos moterų šachmatų turnyre Viktorija Čmilytė (ELO koeficientas 2508) iškovojo keturias pergales, šešias partijas baigė lygiosiomis, vieną pralaimėjo ir, surinkusi 7 taškus iš 11 galimų, užėmė trečiąją vietą.

Paskutiniajame vienuolik-tajame rate Lietuvos šachmatininkė pasidalijo po pus-taškį su devintąją poziciją su 4,5 taško užėmusia bulgare Antoaneta Stefanova (2518).

Taip pat 7 taškus surinko tik pagal papildomus rodiklius lietuvei nusileidusi ketvirtoje vietoje liko pasaulio čempionė kinė Hou Yifan (2623).

Turnyro nugalėtoja tapo Indijos atstovė Humpy Koneru (2589). Ji surinko 7,5 taško iš 11 galimų ir tik pagal papildomus rodiklius aplenkė antrojoje vietoje likusią Slovėnijos šachmatininkę Anną Muzyčiuk (2598).

Tai buvo ketvirtasis 2011-2012 metų sezono FIDE „Grand Prix“ serijos turnyras ir trečiasis, kuriame dalyvaavo V. Čmilytė. 2011 metais turnyre Šenžene (Kinija) lietuvišką liko devinta, o Nalčiuke (Rusija) užėmė ketvirtąją vietą.

V. Čmilytė dabar dalyvaus baigiamajame dvylikos dalyvių FIDE „Grand Prix“ serijos moterų šachmatų turnyre, kuris lapkričio 16-30 dienomis vyks Stambule (Turkija). *LRT*

planų. Tuo laikotarpiu išsivertėme su tuo, ką turime, o dabar suvažiavo visi ir žaidėjų turime užtektinai. Kad tik traumų nebūtų...

– Lietuva niekada negarsėjo iš žaidėjų gausa, o Rolandas Alijevas nusprendė priimti Azerbaidžano rinktinės pasiūlymą. Kaip jūs vertinate tokį jo sprendimą?

– Aš negaliu vienaip ar kitaip vertinti. Čia žmogiškas sprendimas, o jis pasirinko būtent taip. Tam jis turėjo priežasčių. Galbūt Rolandas tikėjosi būti pakviestas į rinktinę, nes buvo sąrašuose. Kuomet atvykti sutiko tie krepšininkai, kurie yra šiandien čia, aš nemačiau didelio šanso, kad

Rolandas patektų į rinktinę, todėl jo ir nepakviečiau.

– Su žaidėjais kartu sportuoja ir Arvydas Sabonis. Kaip jo buvimas šalia veikia krepšininkus?

– Iš tikrųjų, kai matai jį per televizorių, ar kur kitur, net neįsivaizduoji, koks jis didelis. Kai Arvydas atsistoja šalia žaidėjų, viskas yra kitaip. Be to, veikia jo autoritetas, Arvydas suteikia susikaupimo, motyvacijos, papildomų stimulų treniruotėms. Labai džiugu, kad jis mums padeda.

– Kada paskelbsite galutinę komandos dyliktuką? Po visų trijų draugiškų mačų?

– Taip. Aš manau, kad po trijų draugiškų taip ir bus.

Asta Žukaitė

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.

Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.

Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.

Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$250,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119

36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
teikianti jaukią atmosferą šūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

P.S. TIRE Inc.
Complete Front End Service

216 481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts
Mufflers, Lube oil and Filter
Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon. – Fri.: 8 am to 6 pm

866 E. 200th St.

Sat.: 8 am to 4 pm

Cleveland, OH 44119